

KOMMENTARUTGAVE

LOV FOR NORGES IDRETTSFORBUND OG OLYMPISKE OG PARALYMPISKE KOMITÉ

19.12.2019

KAPITTEL 1: INNLEDENDE BESTEMMELSER	4
§ 1-1. Organisasjon og virkeområde	4
§ 1-2. Formål	5
§ 1-3. Oppgaver	7
§ 1-4. Selvdømme	7
§ 1-5. Endring i NIFs lov	8
§ 1-6. Kontingent	9
§ 1-7. Regnskapsår	10
KAPITTEL 2: FELLES BESTEMMELSER FOR HELE ORGANISASJONEN	11
§ 2-1. Virkeområde	11
§ 2-2. Organisasjonsleddenes lover, lovnormer og lovendringer	11
§ 2-3. NIF og NIFs organisasjonsledd som overordnet myndighet	14
§ 2-4. Kjønnfordeling	18
§ 2-5. Generelle regler om stemmerett, valgbarhet, forslagsrett m.v.	22
§ 2-6. Valgbarhet og representasjonsrett for arbeidstaker	25
§ 2-8. Inhabilitet	26
§ 2-9. Vedtaksførhet, flertallskrav og protokoll	27
§ 2-10. Refusjon av utgifter. Godtgjørelse	28
§ 2-11. Regnskap, revisjonsplikt mv.	29
§ 2-12. Kontrollutvalg	29
§ 2-13. Budsjett	30
§ 2-14. Utlån og garanti	30
§ 2-15. Høyeste myndighet	31
§ 2-16. Innkalling til årsmøte/ting	31
§ 2-17. Vedtaksførhet for årsmøte/ting - Behandling av saker	33
§ 2-18. Valgkomité	35
§ 2-19. Ekstraordinært årsmøte/ting	35
§ 2-20. Dirigent/sekretær	37
§ 2-21. Stemmegivningen	38
§ 2-22. Disposisjoner av vesentlig betydning, ekstraordinær karakter eller betydelig omfang	39
KAPITTEL 6: SÆRFORBUND	40
§ 6-1. Medlemmer. Organisering	40
§ 6-2. Oppgaver og kompetanse	40
§ 6-3. Opptak av særforbund, nye idretter og navneendring	41
§ 6-4. Fleridrettsforbund	42
§ 6-5. Norges bedriftsidrettsforbund- Organisasjon og medlemmer	43
§ 6-6. Utmelding, oppløsning og andre disposisjoner av vesentlig betydning	43
KAPITTEL 8: IDRETTSRÅD	44
§ 8-1. Opprettelse og organisasjon	44
§ 8-2. Oppgaver	44

§ 8-3. Tilsluttede idrettslag	44
§ 8-4. Kontingent	44
KAPITTEL 10: IDRETTSLAG	44
§ 10-1. Søknad om medlemskap (Endret på Idrettstinget 2019)	44
§ 10-2. Utmelding – Idrettslagets tap av medlemskap.....	47
§ 10-3. Representasjonsrett.....	48
§ 10-4. Medlemskap i idrettslag.....	49
§ 10-5. Registrering av medlemmer i idrettslaget	50
§ 10-6. Utmelding – Tap/fratakelse av medlemskap i idrettslag	51
§ 10-7. Idrettslagsallianse	52

KAPITTEL 1: INNLEDENDE BESTEMMELSER

§ 1-1. Organisasjon og virkeområde

- (1) Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) er en fellesorganisasjon for idretten i Norge.
- (2) NIFs ting er norsk idretts høyeste myndighet. NIF er en frivillig, partipolitisk nøytral og uavhengig organisasjon. I spørsmål som angår Norges forberedelse til og deltakelse i De olympiske leker gjelder Den internasjonale olympiske komités (IOC) charter. I spørsmål som angår Norges forberedelse til og deltakelse i De paralympiske leker gjelder Den internasjonale paralympiske komités (IPC) regelverk.
- (3) Under NIF hører følgende organisasjonsledd: Særforbund, idrettskretser, særkretser/regioner, idrettsråd og idrettslag. Idrettslag og særforbund er NIFs medlemmer.
- (4) Denne lov gjelder for alle organisasjonsledd og all aktivitet organisert under NIF.

Kommentar til (1):

Bestemmelsen definerer hva NIF er.

Norges idrettsforbund og Norges Olympiske Komité ble slått sammen i 1996 og fikk navnet Norges idrettsforbund og olympiske komité. Norges funksjonshemmedes idrettsforbund ble oppløst og integrert i NIF med endelig virkning i september 2007, etter vedtak på Idrettstinget samme år. Navnet «paralympisk» ble samme år inntatt i NIFs offisielle navn som følge av krav fra Den internasjonale paralympiske komité (IPC).

Kommentar til (2) første setning:

Bestemmelsen fastslår at Idrettstinget er NIFs høyeste myndighet, samt at NIF er partipolitisk nøytral og uavhengig organisasjon basert på frivillighet.

Lovutvalget har i sak 06/09 uttalt følgende om betydningen av ordene «partipolitisk nøytral» og «uavhengig»:

«(...) Lovutvalget mener det er uforenlig med det å være "partipolitisk nøytral" og "uavhengig" at organisasjonsledd tilsluttet NIF skal tilby politisk reklame. Ordlyden i bestemmelsen taler således for at det er i strid med NIFs lov for organisasjonsledd å selge politisk reklame.

Så langt lovutvalget kjenner til har NIFs lov inneholdt en tilsvarende bestemmelse i svært lang tid. Dette har sin bakgrunn i den politiske splittelsen innen idretten frem mot andre verdenskrig, som ledet opp til etableringen av NIF. I boken "Norsk Idretts historie – folkehelse, trim og stjerner 1939 – 1985" står det bl.a.;

"I 1920- og 30-årene hadde norsk idrett vært splittet i to forbund etter sosiale og politiske skillelinjer. Da landet ble okkupert i 1940, sluttet Arbeidernes Idrettsforbund og Norges Landsforbund for Idrett seg sammen under ledelse av to «generaler», som begge ville sette idretten i nasjonens og folkehelsens tjeneste. De kom fra hver sin politiske leir, men i norsk idrett sto de alltid siden sammen."

Lovutvalget mener at NIFs lov må fortolkes ut fra de formål som begrunnet opprettelsen av NIF, og at politisk reklame ikke er forenlig med dette.

Lovutvalget kjenner heller ikke til at det i NIFs historie har skjedd at et organisasjonsledd har solgt eller drevet reklame for et bestemt politisk parti.

Lovutvalget konkluderer med at NIFs lov § 1-1 forhindrer organisasjonsledd å selge eller drive reklame for politiske partier.»

Kommentar til (2) andre setning:

NIF er som en nasjonal olympisk komité forpliktet etter IOCs regelverk, og som nasjonal paralympisk komité forpliktet etter IPCs regelverk.

Kommentar til (3):

Bestemmelsen definerer hvilke organisasjoner som er organisasjonsledd i NIF og angir hvilke av disse som har formell status som medlem i NIF. Det er bare særforbund og idrettslag som er medlemmer i NIF. Sondringen mellom medlemmene og de øvrige organisasjonsleddene har først og fremst betydning for opptak og utmelding i NIF. Det gjelder særlige regler for opptak av medlemmer, jf. § 6-3 for særforbund og § 10-1 for idrettslag.

Kommentar til (4):

Bestemmelsen fastslår at NIFs lov gjelder for alle organisasjonsledd og for all aktivitet organisert av organisasjonsleddene.

NIF er en medlemsorganisasjon og loven gjelder derfor også for alle medlemmer i idrettslag tilsluttet NIF. Siden loven også gjelder for all aktivitet organisert av organisasjonsleddene, kan også ikke-medlemmer som deltar i slik aktivitet være omfattet av NIFs lov etter en konkret vurdering. Dette spørsmålet er særlig aktuelt mht. illeggelse av sanksjoner mv. ved overtredelse av NIFs straffebestemmelser og NIFs antidopingregelverk.

§ 1-2. Formål

- (1) NIF skal arbeide for at alle mennesker gis mulighet til å utøve idrett ut fra sine ønsker og behov, og uten å bli utsatt for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling. Med idrett menes aktivitet som oppfyller følgende vilkår:**
 - a) det er fysisk aktivitet av konkurranse-, trenings- og/eller mosjonskarakter,**
 - b) aktiviteten er som konkurranseaktivitet målbar etter godkjent regelverk,**
 - c) aktiviteten tilfredsstillende de etiske normer idretten i Norge bygger sin aktivitet på.**
- (2) Organisasjonen skal være en positiv verdiskaper for individ og samfunn og dermed styrke sin posisjon som folkebevegelse og drivkraft i samfunnet.**
- (3) Organisasjonens arbeid skal preges av frivillighet, demokrati, lojalitet og likeverd. All idrettslig aktivitet skal bygge på grunnverdier som idrettsglede, fellesskap, helse og ærlighet.**

Kommentar til (1) første setning:

Før Idrettstinget 2015 lød første avsnitt i bestemmelsen;

«NIF skal arbeide for at alle mennesker gis mulighet til å utøve idrett ut fra sine ønsker og behov, og uten å bli diskriminert på grunn av livssyn, seksuell orientering eller etnisk opprinnelse.»

Bestemmelsen ble endret på Idrettstinget 2015, med følgende begrunnelse:

«En lovbestemmelse der de enkelte diskrimineringsgrunnlag listes opp, slik tilfellet er med NIFs lov § 1-2, har den fordel at det tydeliggjøres hva som er uakseptable grunnlag for diskriminering. Ulempen er at den kan oppfattes uttømmende. Slik § 1-2 fremstår i dag, dekker den ikke alle aktuelle diskrimineringsgrunnlag. Aktuelle grunnlag som ikke er med, er for eksempel funksjonsevne, kjønn, alder, helse, nasjonalitet, språk og kjønnsidentitet. Utfordringen med å liste opp samtlige aktuelle diskrimineringsgrunnlag er da at bestemmelsen gradvis må utvides og kan bli meget omfattende.

I forbindelse med Grunnlovsrevisjonen i 2014, ble det vedtatt å grunnlovsfeste et ikkediskrimineringsprinsipp. Under utarbeidelse av lovteksten ble hensiktsmessigheten av å gjengi de ulike diskrimineringsgrunnlagene vurdert. Menneskerettighetsutvalget uttalte i den forbindelse blant annet følgende: «Det er derfor utvalgets oppfatning at de ulike diskrimineringsgrunnlag ikke bør listes opp i en grunnlovsbestemmelse, men at dette bør overlates til ordinær lovgivning.» Grunnloven § 98 ble deretter vedtatt og har i dag følgende ordlyd: «Alle er like for loven. Intet menneske må utsettes for usaklig eller uforholdsmessig forskjellsbehandling.» Idrettsstyret foreslår at NIFs formålsparagraf får en tilsvarende ordlyd som annen setning i Grunnloven § 98.

Idrettsstyret forstår at en fjerning av spesifikke diskrimineringsgrunnlag kan oppfattes som en svekkelse av disse, men mener at dette mer enn oppveies av den fordel som oppnås ved et generelt diskrimineringsforbud. I NIFs formålsbestemmelse bør ingen diskrimineringsgrunnlag fremstå som viktigere enn andre. Mer spesifikke hensyn vil imidlertid kunne ivaretas mer utfyllende i forskrifter og andre dokumenter som omtaler hvordan prinsippene skal forstås og etterleves innenfor mer avgrensede innsatsområder.

Idrettsstyret vil peke på at bestemmelsens formål er å ramme diskriminering, og at den nye ordlyden på en bedre måte får frem at det er anledning til forskjellsbehandling, så fremt den er saklig og forholdsmessig begrunnet»

Kommentar til (1) andre setning:

Definisjonen av begrepet «idrett» har betydning når særforbund søker Idrettsstyret om godkjenning av en ny idrett, jf. NIFs lov § 6-3. Idrettsbegrepet er f.eks. blitt vurdert i forbindelse med spørsmålet om opptak av sjakk som idrett i NIF. Lovutvalget behandlet dette spørsmålet i sak 13/14:

«Idrettsstyret har bedt lovutvalget vurdere om aktiviteten sjakk omfattes av definisjonen av idrett i NIFs lov § 1-2 (1). (...).

Bestemmelsen kom inn i NIFs lov i 2003 etter forslag fra Idrettsstyret. Idrettsstyret hadde følgende begrunnelse;

«Begrepet idrett blir definert forskjellig av forskjellige aktører. Myndighetene definerer idrett som den virksomhet NIF bedriver. NIFs lov inneholder ingen definisjon av idrettsbegrepet. Idrettstinget foretar imidlertid en vurdering ut i fra gitte kriterier når det skal vurderes opptak av særforbund. Disse kriteriene har ligget fast de siste 10-20 år og Idrettsstyret mener det er riktig at definisjonen av idrett står i loven.»

Lovutvalgets innstilling til lovforslaget;

«Forslaget skaper ingen lovtekniske problemer. Lovutvalget støtter forslaget.»

Forslaget ble enstemmig vedtatt. Protokollen gir ingen informasjon om det ble foretatt en diskusjon om innholdet av definisjonen av idrettsbegrepet på tinget.

Norges Sjakkforbund søkte opptak i NIF i 1982. Idrettstinget vedtok regler for opptak i forbindelse med søknaden og i reglenes pkt. 3 a er idrett definert som «fysisk aktivitet». Idrettsstyret anbefalte å avslå søknaden med følgende begrunnelse:

«Etter Idrettsstyrets oppfatning oppfyller ikke den aktivitet sjakk står for det krav til «fysisk» aktivitet som fremgår av pkt. 3 a i forannevnte vurderingsgrunnlag.»

Lovutvalget var enig i Idrettsstyrets innstilling og Idrettsstyrets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Lovutvalget uttaler følgende i sakens anledning:

Problemstillingen er om aktiviteten sjakk faller inn under definisjonen av idrett i NIFs lov § 1-2 (1). Lovutvalget legger til grunn at sjakk oppfyller kravene i bokstav b og c, og vurderingen blir om sjakk er en «fysisk aktivitet» etter bokstav a.

I ordlyden er idrett definert som «fysisk aktivitet». Forarbeidene gir ingen veiledning til forståelsen av ordlyden. Idrettstinget har imidlertid eksplisitt uttalt at aktiviteten sjakk ikke oppfyller lovens krav til «fysisk aktivitet». Basert på dette legger lovutvalget til grunn at sjakk ikke omfattes av definisjonen «fysisk aktivitet» i NIFs lov.»

§ 1-3. Oppgaver

NIFs formål søkes nådd gjennom samarbeid med medlemmer i idrettslag, med organisasjonsledd og med offentlige myndigheter, næringslivet og organisasjoner utenfor idretten, innenfor de rammer som gjelder for idretten nasjonalt og i IOCs charter og IPCs regelverk.

Kommentar:

Når det gjelder idrettens samarbeid med næringslivet og organisasjoner utenfor idretten vises til særskilte regler om dette i NIFs lov kapittel 13.

§ 1-4. Selvdømme

Twister med tilknytning til NIF og underliggende organisasjonsledd skal så langt det er mulig med endelig virkning løses innen organisasjonens styrende og dømmende organer.

Kommentar:

Staten anerkjenner at foreninger kan gi regler som gjelder for foreningens medlemmer og selv avgjøre tvister mv. mellom medlemmene. Dette kalles foreningers selvdømmerett. Ved å bli medlem av en forening aksepterer man samtidig å være bundet av selvdømmeordningen.

Selvdømmeordningen innebærer at vedtak innen NIF og underliggende organisasjonsledd i utgangspunktet er endelige og ikke uten videre kan prøves for de alminnelige domstoler

utenfor idretten. Dette omfatter både foreningsvedtak (f.eks. styrevedtak, årsmøtevedtak) og straffesaker (inkl. dopingsaker).

Selvdømmet gjelder likevel ikke ubegrenset, og er ikke til hinder for at alminnelige domstoler kan vurdere et vedtak fattet av et organisasjonsledd eller en avgjørelse avsagt av idrettens domsorganer. Dette kalles de alminnelige domstolers prøvelsesrett, og er i NIFs lov kommet til uttrykk i ordene «så langt det er mulig». Prøvelsesretten er imidlertid begrenset, og det skal en del til for at alminnelige domstoler overprøver foreningsvedtak.

§ 1-5. Endring i NIFs lov

(Endret på idrettstinget 2019)

(1) Endringer i NIFs lov vedtas på ordinært eller ekstraordinært ting. Lovendringer skal være oppført på saklisten og krever 2/3 flertall av de avgitte stemmer. Endring av § 1-8 krever 3/4 flertall av de avgitte stemmer. Endringer i NIFs lov trer i kraft fra det tidspunkt som er angitt i vedtaket. Dersom tinget ikke har vedtatt et ikrafttredelsestidspunkt, trer lovendringen i kraft 1. januar året etter Idrettstinget, med mindre Idrettsstyret beslutter at den skal tre i kraft tidligere.

(2) Et enstemmig idrettsstyre kan, når særlige hensyn tilsier det, vedta midlertidige lovendringer som gjelder til neste idrettsting. Lovendringsforslaget skal behandles av NIFs lovutvalg. Lovendringene trer i kraft straks dersom vedtaket ikke angir noe annet. Idrettsstyret kan bare foreta midlertidige lovendringer i NIFs lov kapittel 11, 12, 13 og 14.

(3) Ved endring av bestemmelser i NIFs lov som tidligere er godkjent av IOC og IPC, skal loven oversendes IOC og IPC med anmodning om godkjenning.

Kommentar til (1):

På hvert ordinære Idrettsting behandles et større antall lovendringsforslag. For å vedta lovendringer må de være oppført på saklisten. Med dette menes den saklisten som er gjort tilgjengelig i forkant av tinget. Det er ikke anledning til å fremsette nye lovendringsforslag i forbindelse med godkjenning av saklisten, jf. NIFs lov §§1-5 og 2-27 (3).

Kravet for gyldig lovendringsvedtak er et flertall på 2/3 av de avgitte stemmer. Blanke stemmer anses som ikke avgitte og regnes derfor ikke med blant de stemmer som er avgitt, jf. NIFs lov §§ 1-5 og 2-21. Et enda strengere krav er knyttet til endring av NIFs lov § 1-8, oppløsning av NIF, der det kreves 3/4 flertall av de avgitte stemmer for gyldig vedtak.

Siste setning i 1. ledd fastslår at lovendringsvedtak i NIFs lov trer i kraft fra det tidspunkt som er angitt i vedtaket. Dersom vedtaket ikke sier noe, trer endringen i kraft 1. januar etter Idrettstinget. Bestemmelsen ble endret på Idrettstinget 2019. Tidligere trådte endringene i NIFs lov i kraft umiddelbart. Formålet med lovendringen er å gi organisasjonsleddene mulighet til å innarbeide endringene i eget regelverk før de trer i kraft. Dersom det er behov ikrafttredelse før 010120, inneholder loven en sikkerhetsventil ved at Idrettsstyret kan vedta tidligere ikrafttredelse.

Kommentar til (2):

Vilkåret for å benytte den midlertidige lovendringskompetansen er at det foreligger «særlige hensyn», at lovutvalget i NIF har behandlet lovendringen, og at Idrettsstyrets vedtak er enstemmig. Bestemmelsen gjelder kun regler knyttet til straff, doping og forholdet til næringslivet og mediene, som er dynamiske områder. Toårige tingperioder gjør det derfor vanskelig å alltid ha et oppdatert regelverk på disse områdene. Bestemmelsene er anvendt flere ganger for å implementere endringer i WADAs

dopingbestemmelser, slik at NIFs dopingbestemmelser (kapittel 12) til enhver tid er ajourført med WADAs regler og bestemmelser. Idrettsstyrets lovendringer er av midlertidig karakter og må godkjennes på det etterfølgende idrettstinget med kvalifisert flertall som fastsatt i § 1-5. I motsatt fall bortfaller bestemmelsene. De midlertidige lovendringene trer i kraft straks de er vedtatt med mindre vedtaket sier noe annet.

§ 1-6. Kontingent

- (1) NIF og idrettskretser kan ikke kreve kontingent av idrettslagene. Særforbund, særkrets/region, idrettsråd og idrettslag fastsetter selv sin kontingent. Kontingenten vedtas av årsmøtet/tinget.**
- (2) Idrettstinget kan fatte vedtak om omfang av kontingenter og avgifter, herunder vedta minstesatser.**

Kommentar til (1):

Verken NIF eller idrettskretser kan kreve kontingent av idrettslagene. Den kontingenten særforbund, særkrets/regioner, idrettsråd og idrettslag kan kreve av sine medlemmer fastsettes på de respektive årsmøtene/tingene.

Dersom den kontingent som vedtas, beregnes helt eller delvis med grunnlag i idrettslagenes medlemmer har NIFs lovutvalg gitt følgende uttalelse i sak 32/11 om hvordan beregningen skal skje;

«Et særforbund kan vedta plikt til innbetaling av kontingent fra sine medlemmer jf. NIFs lov § 1-6. Slik kontingent kan kun avkreves av særforbundets medlemmer, dvs. idrettslagene tilsluttet vedkommende særforbund. Kontingenten kan ikke avkreves enkeltmedlemmene, men kan beregnes ut fra antallet medlemmer i den idrettsaktivitet som særforbundet organiserer.»

Lovutvalget har behandlet flere saker som er relevant for nærværende sak, sak 5/98, sak 14/96 og sak 5/94. Fra sak 5/98 siteres følgende:

Problemstillingen har vært behandlet tidligere i Lovutvalget. Lovutvalget er av den oppfatning at det er medlemstallet i den enkelte gruppen i laget som skal være medlemsgrunnlaget i de enkelte særforbund, og dermed grunnlag for beregning av kontingent til særforbundet. Når et lag som i dette tilfellet beviselig driver virksomhet som organiseres utenfor NIF, har Lovutvalget svært vanskelig for å se at synspunktet om at det totale medlemstallet skal være grunnlag for kontingentberegningen, selv om alle driver en form for skyting.

Det er lagt til grunn ved representasjon fra fleridrettslag, at kun de medlemmer som er knyttet opp mot en bestemt aktivitet/idrett skal telle med i representasjonen i den aktuelle idretten (sak 14/96):

Utgangspunktet for medlemstallet i et fleridrettslag burde være at det er medlemstallet i den enkelte gruppen som skal være medlemsgrunnlaget i de enkelte særforbund. Problemer kan imidlertid oppstå der laget ikke har opprettet særskilte "grenmedlemskap", eller på annen måte gjort det mulig å tallfeste hvilke av lagets medlemmer som tilhører de enkelte grupper/idrettene i laget. Lovutvalget vil peke på uttalelsen fra 1994 om at dette i første omgang er et idrettspolitisk spørsmål. Men Lovutvalget slutter seg til at det er urimelig at særidrettsavgift til alle særforbund og særkretser laget er tilsluttet, skal baseres på det totale antall medlemskap i klubben.

Det er i dag kun NMK-medlemmer som er aktive i NMFs grener, som kan representere NMK-lagene i NMF. Øvrige NMK-medlemmer (bilsport) har således ikke rettigheter i NMF.

Det følger etter lovutvalgets oppfatning av både NIFs lov og praksis, at et særforbund kun kan beregne kontingent med grunnlag i de lagsmedlemmer som driver særforbundets aktivitet. Når NMK-medlemmene i dette tilfelle verken driver NMF-aktivitet eller har rettigheter i NMF, kan lovutvalget ikke se at det er grunnlag for at de pålegges plikter i form av avgifter til NMF.

Fra dette utgangspunktet kan det tenkes at det må oppstilles unntak hvor den kontingent/avgift som pålegges også gir direkte fordeler til de av medlemmene som driver idrett organisert utenfor NIF.»

Kommentar til (2):

Idrettstinget 2019 vedtok at medlemskontingenten i idrettslag skal være minst 50 kroner. Idrettslaget kan innføre forskjellige rabattordninger (f.eks. for familier, pensjonister og studenter). Kontingenten måtte imidlertid være på minst kr 50 per medlem.

Årsmøtet kan også vedta at æresmedlemmer skal være fritatt for betaling av kontingent.

For idrettslagsallianser må medlemmer i idrettslagene i idrettslagsalliansen også inneha medlemskap i allianseidrettslaget (AIL). Dette er gjort for å sikre at medlemmene i de øvrige idrettslagene har stemmerett på årsmøtet til allianseidrettslaget. Årsmøtet i allianseidrettslaget kan imidlertid vedta at disse medlemmene ikke skal betale kontingent til allianseidrettslaget. Dette får ingen innvirkning på disse medlemmenes demokratiske rettigheter på årsmøtet i allianseidrettslaget.

§ 1-7. Regnskapsår

(Endret på Idrettstinget 2019)

Regnskapsåret for NIF og NIFs organisasjonsledd er kalenderåret.

Kommentar:

Bestemmelsen omhandler regnskapsåret for NIF, og NIFs øvrige organisasjonsledd. Regnskapsåret er kalenderåret. På Idrettstinget 2019 ble deler av § 2-11 flyttet til § 1-7. Samtidig ble dispensasjonshjemmelen fjernet.

§ 1-8. Oppløsning av NIF

Forslag om oppløsning av NIF kan bare behandles på ordinært idrettsting etter å ha vært ført opp på saklisten. Bli forslaget vedtatt med minst 3/4 flertall, innkalles til ekstraordinært idrettsting som avvikles 3 til 6 måneder senere. Bli vedtaket stadfestet av det ekstraordinære idrettsting med minst 3/4 flertall, er NIF besluttet oppløst. Dette idrettsting beslutter samtidig disponeringen av NIFs midler. Midlene må bare brukes til idrettslige formål og bruken må godkjennes av departementet.

Kommentar:

NIFs lov har et strengere krav til lovendring ved oppløsning av NIF enn ved andre lovendringer. Vedtak om oppløsning må først fattes på ordinært Idrettsting og krever ¾ flertall. Deretter må vedtaket gjentas på etterfølgende ekstraordinært Idrettsting mellom 3 og 6 måneder etter første vedtak om oppløsning. Også på det ekstraordinære Idrettstinget er kravet ¾ flertall for gyldig vedtak. Besluttet NIF oppløst bestemmer det

ekstraordinære Idrettstinget hvordan NIFs midler skal disponeres, innenfor rammen av idrettslige formål. Vedtaket skal godkjennes av Kulturdepartementet.

KAPITTEL 2: FELLES BESTEMMELSER FOR HELE ORGANISASJONEN

I. Virkeområde - overordnet myndighet - lover

§ 2-1. Virkeområde

(Endret på Idrettstinget 2019)

Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for hele organisasjonen, og gjelder uavhengig av om bestemmelsene er tatt inn i det enkelte organisasjonsledds eget regelverk.

Kommentar:

De ulike organisasjonsleddene i NIF er selvstendige rettssubjekter. Det betyr at de selv er ansvarlige for egen virksomhet. Juridisk er organisasjonsleddene foreninger, med et medlemskap i/tilslutning til NIF. Alle organisasjonsledd må følge NIFs regelverk. For å sikre organisasjonsmessig enhet er det gitt et sett med felles regler for NIF og NIFs organisasjonsledd. Disse bestemmelsene er også inntatt i lovnormene for de ulike organisasjonsleddene. Det innebærer at et organisasjonsledd som følger lovnormen, alltid vil ha et regelverk som er oppdatert og i samsvar med NIFs lov. Se nærmere under § 2-2.

§ 2-2. Organisasjonsleddenes lover, lovnormer og lovendringer

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) Organisasjonsledd i NIF skal overholde overordnede organisasjonsledds regelverk og vedtak, og ha et regelverk som er i samsvar med dette. Organisasjonsleddene plikter å bruke lovnorm fastsatt av Idrettsstyret.

(2) Ved endringer i NIFs regelverk, plikter styret i organisasjonsleddet å gjøre eventuelle nødvendige endringer i eget regelverk. Endringer skal gjøres kjent i organisasjonen så snart de er vedtatt av styret.

(3) Endringer i et organisasjonsledds egen lov kan bare foretas på årsmøte/ting etter å ha vært oppført på saklisten og krever 2/3 flertall av de avgitte stemmene. Endringene trer i kraft straks, med mindre årsmøtet/tinget vedtar noe annet.

(4) Dersom årsmøte/ting vedtar lovendringer, sendes protokollen til følgende:

- **Idrettskretser og særforbund, til Idrettsstyret.**
- **Særkretser/regioner, til særforbundet.**
- **Idrettsråd og idrettslag, til idrettskretsen.**

(5) Ved eventuell motstrid mellom et organisasjonsledds regelverk og NIFs regelverk, går NIFs regelverk foran. Idrettsstyret, særforbund og idrettskretser kan, som overordnede organisasjonsledd, pålegge nødvendig endring for å unngå motstrid med NIFs regelverk.

Kommentar til (1):

Bestemmelsen understreker at et organisasjonsledd i NIF må overholde overordnede organisasjonsledds regler og vedtak, og ha et regelverk som samsvarer med dette.

Med overordnet organisasjonsledd menes følgende:

- Idrettslag: Det aktuelle idrettsrådet, idrettskretsen, særkretsen/regionen, særforbundet og NIF. For fleridrettslag anses samtlige særforbund idrettslaget er medlem av, og deres regioner/kretser, som overordnet organisasjonsledd. Et allianseidrettslag i en idrettslagsallianse anses ikke som et overordnet ledd i forhold til de øvrige idrettslagene i idrettslagsalliansen.
- Idrettsråd: Den aktuelle idrettskretsen og NIF
- Særkrets/region: Det aktuelle særforbundet og NIF
- Idrettskrets: NIF
- Særforbund: NIF

Endringer i NIFs lov er gjeldende for organisasjonsleddene fra det tidspunkt lovendringene trer i kraft. Dette gjelder selv om organisasjonsleddet ennå ikke har hatt anledning til å endre sin egen lov i samsvar med lovendringen. Se nærmere nedenfor.

Bestemmelsen regulerer at alle organisasjonsledd i NIF må følge regelverket og vedtakene til overordnede organisasjonsledd. Første setning innebærer eksempelvis at alle idrettslag plikter å overholde både særkrets, særforbund, idrettsråd, idrettskrets, og NIFs regelverk og vedtak. Dette gjelder selvsagt bare innenfor de områder der de/det overordnede organisasjonsleddet/ene har myndighet. Særforbund er høyeste faglige myndighet innenfor sin idretts område, jf. § 6-3. Det betyr at et idrettslag ikke vil være bundet av et vedtak fattet av en overordnet idrettskrets dersom idrettskretsens vedtak ligger innenfor særforbundets myndighetsområde, jf. kapittel 6.

At et tilsluttet organisasjonsledd må følge et vedtak fattet av et overordnet ledd innebærer imidlertid ikke at et overordnet ledd kan pålegge en omgjøring av et vedtak fattet av et tilsluttet organisasjonsledd. I en uttalelse fra lovutvalget i sak 10/12 fremgår følgende:

"Lovutvalget behandlet etter dette spørsmålet om NIFs lov gir overordnet organisasjonsledd adgang til å omgjøre underordnede organisasjonsledds vedtak dersom dette strider mot NIFs lov.

Idrettsstyret skal i henhold til NIFs lov § 4-4 bokstav I påse at "lover og bestemmelser overholdes". En generell adgang til å omgjøre vedtak følger ikke av denne eller andre bestemmelsen i NIFs lov. Det er derfor ikke hjemmel for overordnet ledd verken selv å omgjøre underordnet ledds vedtak, eller pålegge underordnet ledd å omgjøre sitt eget vedtak.

Det foreligger heller ikke hjemmel i NIFs lov for noen generell klageadgang over forvaltningsvedtak. NIFs lov gir rett til klage i spesifikke saker. Det vises til § 10-1 som gir rett til klage over vedtak som nekter opptak av idrettslag og § 10-4 som gir rett til klage over vedtak som nekter enkeltmedlem medlemskap i idrettslag.

Overordnet organisasjonsledd har imidlertid flere virkemidler tilgjengelig dersom underordnet ledd har fattet et vedtak som strider mot NIFs lov. Som første virkemiddel bør overordnet ledd veilede underordnet ledd i korrekt lovforståelse. Det er lang praksis for dette i norsk idrett. Overordnet ledd kan også fatte vedtak om at underordnet ledd skal behandle en sak på nytt. Et slikt vedtak sammen med veiledning vil være et effektivt tiltak for å påse korrekt anvendelse av NIFs lov.

I særlige tilfeller vil overordnet ledd med hjemmel i § 2-3 kunne innkalle til ekstraordinære ting/årsmøter eller overta administrasjonen av leddet. Et idrettslag kan videre med hjemmel i § 10-2 (3) fratras sitt medlemskap i NIF dersom laget vesentlig misligholder sine

medlemsforpliktelser. Overordnet ledd kan også anmelde underordnet ledd for brudd på NIFs straffebestemmelser med hjemmel i NIFs lov § 11-4 (1) a. Det siste kan være aktuelt dersom underordnet ledd verken viser vilje til å rette seg etter NIFs lov eller på egen hånd retter egne feil etter veiledning fra overordnet organisasjonsledd.

Idrettsbevegelsen har over lang tid utviklet en særegen og til dels kompleks organisasjonsform der selvstendige juridiske enheter er organisert under et felles system av regler. For å ivareta gjennomføringen av idrettens formål er det nødvendig med en relativt sterk binding internt i organisasjonen. Dette er organisasjonsmessige trekk som er felles for både nasjonal og internasjonal idrett.

Det er likevel ikke noen hjemmel eller tradisjon for en generell prøvelsesmyndighet over vedtak. Skulle et overordnet ledd ha en slik rett, vil det lett bli anført at leddet har en plikt til å gripe inn, med den følge at leddet har et ansvar dersom det ikke har grepet inn. Det pekes også på at en gjennomgående omgjørings- og klageadgang over forvaltningsvedtak vil kunne medføre at unødige store ressurser blir bundet opp i saksbehandling. Idretten har så langt gitt virkemidler i NIFs lov som balanserer overordnet ledds adgang til å gripe inn overfor underordnet ledd, mot den administrative belastning en generell klage- og omgjøringsadgang vil kunne medføre. Dersom det skal gis noen ytterligere rettigheter til omgjøring og klage vil det kreves lovendring.»

Se ellers kommentar til § 2-3 om overordnet organisasjonsledds myndighet.

Kommentar til (2):

Tidligere var det bare årsmøtet/tinget i det aktuelle organisasjonsleddet som kunne innarbeide endringer i egen lov som følge av endringer i NIFs lov. På idrettstinget 2019 ble dette endret, og det ble lovhjemlet en plikt for styrene til å innarbeide NIFs regelverk i egen lov, uten at dette må behandles på årsmøtet/tinget. Begrunnelsen for dette er at alle lovendringer vedtatt på Idrettstinget trer i kraft senest ved årsskiftet etter Idrettstinget. Målet er at alle organisasjonsledd skal ha oppdaterte lover fra og med samme tidspunkt. Å gi denne oppgaven til styret anses ubetenkelig ettersom NIFs regelverk er bindende for alle organisasjonsledd uavhengig av om reglene fremgår av egen lov eller ikke. Lovendringen medfører at det ikke vil være behov for noen etterfølgende godkjenning på neste ordinære ting/årsmøte, men styret i organisasjonsleddet blir pålagt en plikt til å gjøre endringene i egen lov kjent for organisasjonen så snart de er vedtatt av styret.

Kommentar til (3):

Det er årsmøtet/tinget som er lovgiver for organisasjonsleddet. Lovendringer som behandles på årsmøte/ting, kan bare vedtas med 2/3 flertall. Se også (2) for de lovendringer styret kan vedta.

For endringer i NIFs lov, se § 1-5 (1).

Lovendringen må ha vært oppført på saklisten som er tilgjengeliggjort i forkant av årsmøtet/tinget, og kan ikke legges inn ved godkjenning av saklisten. Hva som ligger i dette kravet, se kommentar til § 2-17 (3).

Lovendringer trer i kraft umiddelbart med mindre noe annet fremgår av vedtaket. Når et lovendringsforslag skal behandles, bør årsmøtet/tinget samtidig vurdere, og eventuelt treffe beslutning om, ikrafttredelsestidspunktet. Se merknad til (4).

Kommentar til (4):

Lovendringer krever ikke godkjenning av overordnet organisasjonsledd for at de skal tre i kraft, men protokollen med lovendringer skal sendes det aktuelle overordnede organisasjonsleddet til orientering. Det overordnede organisasjonsleddet kan kreve endring dersom det er nødvendig, se siste ledd. De organisasjonsleddene som skal motta protokoller fra tilsluttede organisasjonsledd, vil uansett ha rett til å be om både loven og protokoller iht. NIFs lov § 2-3 (1), og kan deretter kreve endring i loven, dersom det er nødvendig. Se (5).

Særforbund selv besluttet om de ønsker å etablere en egen godkjenningsordning for lovendringer vedtatt av egne særkretser/regioner.

Kommentar til (5):

Bestemmelsen regulerer motstrid mellom et organisasjonsledds regelverk og vedtak og NIFs lov. Dersom et organisasjonsledd har en lov som inneholder bestemmelser som er i strid med NIFs lov, går NIFs lov foran. Det kan være at det bare er deler av en bestemmelse som strider med NIFs lov. I så fall er det bare denne ene delen som ikke kan gjøres gjeldende. Idrettsstyret, særforbund og idrettskrets er gitt myndighet til å pålegge et underliggende organisasjonsledd nødvendige endringer for å unngå slik motstrid.

§ 2-3. NIF og NIFs organisasjonsledd som overordnet myndighet

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) Overordnet organisasjonsledd kan kreve alle opplysninger, redegjørelser og dokumenter fra underordnet organisasjonsledd, og foreta de undersøkelser som det overordnede organisasjonsleddet anser nødvendig. Tilsvarende gjelder opplysninger, redegjørelser og dokumentasjon vedrørende aksjeselskaper heleid av et organisasjonsledd. Styret i et organisasjonsledd plikter uoppfordret å sende kopi av mottatte revisorbrev til organisasjonsleddets kontrollutvalg og til følgende:

- **Idrettskretser og særforbund, til Idrettsstyret**
- **Særkretser/regioner, til særforbundet**
- **Idrettsråd og idrettslag, til idrettskretsen**

(2) Overordnet organisasjonsledd kan, når det foreligger særlige grunner, innkalle til ekstraordinære årsmøter/ting og møter i underordnet organisasjonsledd.

(3) Overordnet organisasjonsledd kan, når det foreligger særlige grunner, overta administrasjonen av underordnet organisasjonsledd og oppnevne personer til nødvendige tillitsverv.

(4) Hvis et organisasjonsledd ikke er i stand til å betjene sine økonomiske forpliktelser etter hvert som de forfaller, skal dette organisasjonsledd umiddelbart meddele situasjonen til overordnet organisasjonsledd.

Kommentar til (1) første setning:

Retten til å kreve utlevert opplysninger mv. må være saklig begrunnet i det som er nødvendig for det overordnede organisasjonsleddet. Det er ikke bare dokumenter som kan kreves utlevert. Det kan også foretas undersøkelser.

Første setning gir bl.a. hjemmel for overordnet ledd til å undersøke om et idrettslag oppfyller kravene satt i NIFs lov til å være selveiende og frittstående, jf. NIFs lov § 10-1 (2) b). NIF gjennomfører med jevne mellomrom medlemsundersøkelser der idrettslagene bes legge frem dokumentasjon for at laget er selveiende og frittstående og oppfyller øvrige medlemsforpliktelser i NIF. Bestemmelsen gir også hjemmel for å kreve utlevert regnskaper og bilag, noe som er viktig ved undersøkelse av økonomiske forhold.

Kommentar til (1) andre setning:

Dersom et aksjeselskap er heleid av et organisasjonsledd, gjelder innsynsretten også for dette. Et organisasjonsledd bør ikke kunne unndra seg kontroll ved å flytte deler av sin virksomhet ut i et heleid aksjeselskap. Bestemmelsen gjelder ikke for aksjeselskaper som er delvis eiet av organisasjonsleddet.

Kommentar til (1) tredje setning:

Store organisasjonsledd plikter å ha engasjert autorisert/registrert revisor, og vedkommende plikter iht. revisorloven skriftlig å påpeke forhold i nummererte revisorbrev til organisasjonsleddets styre.

Plikten etter NIFs lov til å oversende slike brev til overordnet organisasjonsledd, sikrer at overordnet ledd er orientert om forholdene i organisasjonsleddet, og om nødvendig kan iverksette tiltak. Det er presisert hvilket overordnet organisasjonsledd som skal ha kopi av revisorbrevet. Også kontrollkomiteen i det aktuelle organisasjonsleddet skal ha kopi av revisorbrevet.

Kommentar til (2):

NIFs organisasjonsledd, jf. § 1-1 (3), er juridiske personer med ansvar for egne forpliktelser. Overordnede organisasjonsledd er derfor ikke ansvarlig for underordnede organisasjonsledds forpliktelser eller virksomhet.

NIFs lov, og organisasjonsleddenes tilknytning til NIF, gjør imidlertid at overordnede organisasjonsledd har en mulighet til å gripe inn der tilsluttede organisasjonsledd utviser en forvaltning av egen organisasjon som er i strid med NIFs lov og/eller alminnelig foreningsrettslige prinsipper.

NIFs lov har i lengre tid hatt en regel som gir overordnet organisasjonsledd adgang til å innkalle til ekstraordinære ting og møter i underordnede organisasjonsledd når det foreligger særlige grunner. I praksis har denne bestemmelsen blitt benyttet der underordnet ledd mangler nødvendige tillitsvalgte, og der leddets organer selv ikke utviser nødvendig handling for å fylle ubesatte verv. Særlige grunner vil også foreligge dersom avholdte årsmøter og ting i underordnet ledd er gjennomført på mangelfull måte, og der det er nødvendig for gyldig vedtak og valg å gjennomføre nye årsmøter eller ting.

Kommentar til (3):

Tredje ledd gir overordnet organisasjonsledd rett til å overta administrasjonen av underordnet ledd og i den forbindelse oppnevne personer til nødvendige tillitsverv dersom det foreligger særlige grunner.

Formålet med bestemmelsen er dels å sikre at organisasjonsledd kan drives i samsvar med NIFs regelverk og alminnelig lovgivning, selv der det i en periode ikke er mulig å oppdrive interesserte frivillige til f.eks. styreverv. Et overordnet organisasjonsledd kan i så fall gripe inn og sørge for at de styrende organer blir bemannet mv.

Organisasjonspraksis viser at bestemmelsen også er blitt brukt for å oppløse et organisasjonsledd som ikke lenger har noen aktivitet, eller der det ikke er grunnlag for videre drift.

Overtakelse av administrasjonen etter (3) er mer inngripende for et organisasjonsledd enn innkalling til ekstraordinære årsmøter/ting etter (2). Dersom det foreligger kritikkverdige forhold i tilsluttede organisasjonsledd, må overordnet ledd først vurdere om tiltak etter (2) vil være tilstrekkelig. Overordnet organisasjonsledd bør velge det minste inngripende tiltak for å avhjelpe situasjonen i tilsluttet ledd.

Vilkårene for å overta administrasjonen av tilsluttet ledd vil være oppfylt dersom de valgte organer ikke evner å forvalte organisasjonsleddet i samsvar med overordnet organisasjonsledds regler og vedtak.

Innholdet i «særlige grunner» er ikke definert i NIFs lov. Det er opp til det overordnede organisasjonsleddet å avgjøre om det foreligger «særlige grunner». Vurderingen av om det foreligger «særlige grunner» vil bero på en konkret helhetsvurdering, der en rekke momenter vil kunne spille inn.

Overtakelse av administrasjonen innebærer at organisasjonsleddets organer umiddelbart trer ut av virksomhet. Aktuelle organer er årsmøtet/ting, styret, årsmøtet/tingvalgte og styreoppnevnte komiteer og utvalg.

Det overordnede organisasjonsleddets styre overtar myndigheten som ligger til nevnte organer, og vil derfor, i tillegg til å være et ordinært styre, inneha den myndighet som tilligger de organene som er trådt ut av virksomhet.

Det overordnede organisasjonsleddets styre har dessuten rett til å oppnevne personer til nødvendige tillitsverv, og kan oppnevne og delegere myndighet til de utvalg som styret måtte anses hensiktsmessig.

Overtakelse av administrasjonen innebærer ikke at overordnet ledd, i kraft av å ha overtatt administrasjonen, også overtar ansvar for et underordnet organisasjonsledds økonomiske forpliktelser. Formålet med en overtagelse av administrasjonen er å gjøre tilsluttet ledd i stand til å få tilbake administrasjonen av organisasjonsleddet slik at dette kan fungere videre i tråd med NIFs lov.

Et tilsluttet organisasjonsledd bør ikke holdes under administrasjon lenger enn det som er nødvendig for å gjøre det tilsluttete organisasjonsleddets organer i stand til selv å forvalte dette. Dersom det tilsluttete ledds organer ikke evner å legge forholdene til rette for selvstendig videre drift, og grunnlaget for leddets eksistens derved ikke er til stede, vil overordnet ledd for eksempel ha anledning til å innkalle til nødvendige ekstraordinære årsmøter/ting for å fatte vedtak om oppløsning og avvikling av det tilsluttete organisasjonsleddet. Dersom det ikke er formålstjenlig å innkalle til slike årsmøte/ting, vil det overordnede ledd kunne fatte vedtak om oppløsning og avvikling av det tilsluttete organisasjonsleddet.

(3) er en kan-bestemmelse, og overordnet organisasjonsledd har således ikke noen plikt til å overta administrasjonen av et tilsluttet organisasjonsledd.

Lovutvalget har i sak 09/13 avgitt en uttalelse om et styre som er oppnevnt av et overordnet ledd med hjemmel i § 2-3 (3) har stemmerett på årsmøtet i det aktuelle organisasjonsleddet:

«Etter tredje ledd kan et overordnet ledd «overta administrasjonen av underordnet ledd og oppnevne personer til nødvendige tillitsverv». Fortolkningen knytter seg til en situasjon der en idrettskrets har vedtatt å overta administrasjonen av et idrettslag, og i denne sammenheng oppnevnt et styre i laget. Laget hadde før vedtaket ikke et lovlig valgt styre, men har medlemmer som ventes å ville møte opp på årsmøte.

Det oppnevnte styre består av 5 personer, hvorav de tre som er oppnevnt av idrettskretsen ikke er medlemmer i laget.

Styret har innkalt til ekstraordinært årsmøte for behandling av en sak knyttet til kontingent.

Spørsmålet er om de oppnevnte styremedlemmene som ikke er medlem i laget har stemmerett på det ekstraordinære årsmøtet.

Lovutvalget har i sak 15/08 behandlet tidligere § 2-12, og utvalget uttalte følgende om daværende 2. ledd, (som tilsvarer dagens 3. ledd):

«2. ledd gir overordnet organisasjonsledd rett til å overta administrasjonen av underordnet ledd og oppnevne personell til nødvendig tillitsverv dersom det foreligger særlige grunner. Bestemmelsen kom inn i NIFs lov i 1990. Bestemmelsen lød da som følger:

“Overordnet organisasjonsledd kan der det er tvingende nødvendig overta administrasjonen av underordnet ledd og oppnevne personer til nødvendige tillitsverv.”

Lovutredningsgruppen ga følgende lovgrunn:

“3. ledd er ny. Formålet med bestemmelsen er å sikre at organisasjonsledd kan “leve videre” selv hvor det ikke er mulig å oppdrive interesserte frivillige til verv, f.eks. i styret. F.eks. kan det tenkes at en særkrets ikke lenger makter å drive etter pålagte retningslinjer og at ingen melder seg til styreverv. I tilfelle vil f.eks. idrettskretsen kunne gripe inn og sørge for at de styrende organer blir bemannet m.v.”

På Idrettstinget i 1996 ble bestemmelsen endret og “tvingende nødvendig” ble erstattet med “særlige grunner”. I lovgrunnen for bestemmelsen angis det at lovendringen “..må antas å gi en noe videre adgang til å gripe inn.”.

2. ledd er mer inngripende enn 1. ledd, slik at der det foreligger kritikkverdig forhold i underordnet organisasjonsledd, må overordnet ledd først vurdere om vilkårene i 1. ledd er oppfylt. Dette slik at overordnet ledd velger det minste inngripende tiltak for å avhjelpe situasjonen i underordnet ledd.

Vilkårene for å overta administrasjonen av underordnet ledd vil slik lovutvalget ser det være oppfylt dersom det underordnede ledds valgte organer ikke evner å forvalte leddet. Dette kan bl.a. kunne omfatte følgende situasjoner;

- dersom det ikke eksisterer et fungerende styre
- dersom styremedlemmene har fratrudd, og det ikke er mulig å innkalle til nytt årsmøte/ting i leddet
- dersom det underordnede organisasjonsledd utviser en så uforsvarlig forvaltning av virksomheten at denne står i fare for å opphøre og/eller påføre organisasjonen eller andre urimelige økonomiske tap.
- Vedvarende drift for kreditors regning

Dersom overordnet ledd overtar administrasjonen av underordnet ledd innebærer det en suspensjon av myndigheten til de valgte organer i underordnet ledd.

Overtakelse av administrasjonen av underordnet ledd innebærer ikke at overordnet ledd i kraft av å ha overtatt administrasjonen også overtar ansvar for underordnet ledds økonomiske forpliktelser. Siktemålet for en overtagelse av administrasjonen er å gjøre underordnet ledd i stand til å få tilbake administrasjonen av leddet slik at dette kan fungere videre i tråd med NIFs lov.

Ett underordnet ledd kan ikke holdes lenger under administrasjon enn nødvendig for å gjøre det underordnede ledds organer selv i stand til å forvalte dette. Dersom det underordnede ledds organer ikke evner å legge forholdene til rette for selvstendig videre drift, og grunnlaget for leddets eksistens derved ikke er til stede, vil overordnet ledd ha anledning til å innkalle til nødvendige ekstraordinære årsmøter/ting for å fatte vedtak om oppløsning og avvikling av det underordnede ledd. Dersom det heller ikke lar seg gjøre å innkalle til slike møter, vil det underordnede ledd kunne fatte vedtak om oppløsning og avvikling av det underordnede ledd.

Annet avsnitt er en kan-bestemmelse, og overordnet ledd har således ikke noen plikt til å overta administrasjonen av underordnet ledd.»

Lovutvalget vil uttale følgende i sakens anledning:

Et styre i et idrettslag har stemmerett på årsmøtet i kraft av sitt medlemskap i laget, ikke i kraft av sitt verv som styremedlem.

Det foreligger ingen hjemmel for at et styre oppnevnt med hjemmel i § 2-3 har stemmerett på årsmøtet i kraft av styrevervet, og forutsetningen om medlemskap for å kunne ha stemmerett på årsmøtet bør gjelde også i slike tilfeller.

Et overordnet ledd som overtar administrasjonen av et underordnet ledd må utvise varsomhet med å påvirke den demokratiske prosessen i laget. Det er kun dersom det ikke lenger er grunnlag for en slik demokratisk prosess at et overordnet ledd kan fatte vedtak som ellers tillå medlemmene å fatte. Vedtak om oppløsning der det ikke foreligger et tilstrekkelig antall medlemmer i laget er et eksempel på dette.

Det er derfor lovutvalgets oppfatning at et styre oppnevnt med hjemmel i § 2-3 (3) ikke har stemmerett på årsmøtet i det underordnede ledd uten medlemskap i laget.»

Kommentar til (4):

Fjerde ledd pålegger et organisasjonsledd å informere overordnet organisasjonsledd dersom leddet ikke er i stand til å betjene sine økonomiske forpliktelser etter hvert som de forfaller, dvs. at det foreligger illikviditet.

II. Tillitsvalgte og ansatte

§ 2-4. Kjønnfordeling

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) NIF og NIFs organisasjonsledd skal arbeide for en lik kjønnfordeling ved valg/oppnevning til styrer, komiteer mv. og representasjon til årsmøter/ting. Ved valg/oppnevning av styre, råd, utvalg/komiteé mv. og ved representasjon til årsmøte/ting, skal begge kjønn være representert. Sammensetningen skal være forholdsmessig i forhold til kjønnfordelingen i medlemsmassen, dog slik at det ved valg/oppnevning av mer enn tre personer skal velges/oppnevnes minst to personer fra hvert kjønn. Bestemmelsen gjelder også der det velges mer enn ett varamedlem. Ansattes representant teller ikke med ved beregningen av kjønnfordelingen.

(2) Ved valg/oppnevning til styrer, råd, utvalg/komiteé mv. i strid med bestemmelsen, skal styret innen 1 måned etter årsmøtet/tinget sende ut innkalling til ekstraordinært årsmøte/ting der nytt valg foretas. Eksisterende medlemmer i det aktuelle styret, komiteen mv. blir sittende til nytt styre, komité mv. er valgt.

(3) Ved representasjon må den delegasjon som møter oppfylle bestemmelsen, hvis ikke skal antallet representanter i den fremmøtte delegasjonen reduseres slik at den oppfyller bestemmelsen. Årsmøtet/tinget kan likevel godkjenne den fremmøtte delegasjonen dersom det foreligger uforutsette forhold utenfor organisasjonsleddets kontroll.

(4) Idrettsstyret kan pålegge organisasjonsledd å oppfylle bestemmelsen, herunder å innkalle til nytt årsmøte/ting, jf. § 2-3, eller foreta ny oppnevning.

(5) Idrettsstyret kan, når det foreligger særlige forhold, gi dispensasjon fra denne bestemmelsen for et valg/oppnevning

Kommentar til (1) andre setning:

Første ledd inneholder hovedregelen om at begge kjønn skal være representert i råd, utvalg, komiteer mv.

Bestemmelsen gjelder både for valgte verv, dvs. de verv som velges på årsmøter og ting, og den gjelder for oppnevnte verv, f.eks. et styreoppnevnt utvalg. Det er ingen begrensning mht. type styre, råd osv. Alle oppnevnte kollegiale organer er omfattet av bestemmelsen.

Bestemmelsen omfatter også representasjon til årsmøter og ting. Med representasjon menes at en person velges eller oppnevnes til å representere et organisasjonsledd i årsmøte eller ting i et overordnet organisasjonsledd. Bestemmelsen gjelder uavhengig av om vedkommende er valgt på årsmøte/ting eller oppnevnt av styret. Bestemmelsen gjelder f.eks. representanter som oppnevnes av et idrettslags styre for å delta på et særforbundsting, og representanter fra idrettskretser og særforbund til Idrettstinget.

I sak 19/09 har lovutvalget blant annet besvart følgende spørsmål vedrørende representasjon:

«Dersom en klubb har rett til tre representanter, men kun møter med to, kan disse to være av samme kjønn?»

- a) Er det i så fall en forutsetning at de har meldt på tre (2+1), eller kan de melde på to av samme kjønn?*
- b) Hvis det er en forutsetning at de har meldt på tre, har det da noen betydning når den ene av de to av samme kjønn melder forfall?*

1 a) Etter NIFs lov § 2-4 (1) skal det ved valg/oppnevning av representanter til årsmøte/ting velges kandidater fra begge kjønn. Det blir derfor irrelevant om organisasjonsleddet velger å ikke la seg representere ved alle tre medlemmer. Det avgjørende er at dersom de velger to eller flere kandidater til å representere, skal disse være fra begge kjønn.

1 b) Dersom en av kandidatene melder forfall, vil ikke dette bli avgjørende for om § 2-4 er oppfylt. Det avgjørende er at selve valget/oppnevningen oppfyller bestemmelsen jf. NIFs lov § 2-4 (1). (...).»

I samme sak har lovutvalget også uttalt seg om følgende spørsmål knyttet til styremedlemmer som velges samlet og der det foreligger flere kandidater enn det er plasser:

«2) Valgordningen

a) Når styremedlemmene skal velges samlet, og det foreligger flere kandidater enn det er plasser:

- Skal da den enkelte stemmeseddel ha korrekt kjønnsbalanse for å bli kjent gyldig?*
- Eller telles antall stemmer opp, og kjønnsbalansen etableres ved at de x antall menn og de y antall kvinner med flest stemmer blir valgt?*
- I så fall, er det da slik at de av hvert kjønn med flest stemmer anses valgt, inntil minimumsantallet for begge kjønn er oppfylt, og de øvrige plassert deretter fordeles til de kandidater uavhengig av kjønn som har de fleste stemmer?*

Lovutvalget vil uttale følgende i sakens anledning:

- 2 b) NIFs lov gir i dag ikke hjemmel til å avvise stemmesedler som ikke inneholder korrekt kjønnsbalanse. Det er imidlertid Lovutvalgets oppfatning at valgforsamlingen bør oppfordres til å sørge for at stemmeseddelen inneholder riktig kjønnsbalanse før stemmegivning. Dersom endelig resultat ikke oppfyller kravene i § 2-4, rykker kandidater fra det underrepresenterte kjønn opp. Dersom disse kandidater ikke har mer enn halvparten av de avgitte stemmer blir det omvalg mellom disse, jf. § 2-11 (4).(..).»

Kommentar til (1) tredje setning:

Sammensetningen skal være forholdsmessig i forhold til kjønnsfordelingen i medlemsmassen. Det skal likevel være minst to personer av hvert kjønn der det velges eller oppnevnes mer enn tre personer. Der det velges eller oppnevnes tre eller to personer, skal det være minst én av hvert kjønn.

NIF og flere av særforbundene har etablert ansattes representasjon i styret. Siden ansattes representant oppnevnes av og blant de ansatte, og ikke av organisasjonsleddet, gjelder § 2-4 ikke ved valg av ansattes representant, og ansattes representant teller ikke med ved vurderingen av om sammensetningen av et styre oppfyller § 2-4.

Bestemmelsen gjelder også for varamedlemmer. Det vil si at der det oppnevnes mer enn ett varamedlem til et styre, råd utvalg eller en delegasjon, skal § 2-4 gjelde for gruppen av varamedlemmer. Det er derfor ikke anledning til å vurdere styremedlemmer og varamedlemmer under ett.

Lovutvalget har i sak 16/12 uttalt seg om enkeltstående og permanente forfall i styrer, råd, utvalg mv.:

«Enkeltstående forfall fra møte i styre, råd og utvalg:

Verken loven eller forskriften regulerer hvilket varamedlem som skal møte i styre, råd og utvalg der et ordinært medlem har et enkeltstående forfall. I lys av formålet med § 2-4 bør imidlertid det varamedlem som rykker opp være av samme kjønn som det medlem som har forfall.

Permanent forfall fra styre, råd og utvalg:

Dersom et styremedlem trer ut av styret på permanent basis, må vedkommende erstattes med en av samme kjønn dersom dette er nødvendig for å oppfylle § 2-4. Dersom flere styremedlemmer går ut av styret, og sammensetningen av varamedlemmene ikke er tilstrekkelig for å oppfylle § 2-4, må det være tilstrekkelig at de ledige plassene besettes med tilgjengelige varamedlemmer uavhengig av kjønn. Det avgjørende er at alle ledige styreplasser blir fylt opp dersom det er et tilstrekkelig antall varamedlemmer. Det kan ikke være nødvendig å måtte innkalle til et ekstraordinært årsmøte/ting for å oppfylle § 2-4. Det kan heller ikke være nødvendig å måtte søke om dispensasjon i et slikt tilfelle.

Forfall fra delegasjon til årsmøte/ting:

Idrettstinget 2011 endret § 2-4 slik at varamedlemmer må oppfylle § 2-4. Idrettsstyret har i forskrift til § 2-4 § 2 (1) b besluttet at den delegasjon som faktisk møter må oppfylle § 2-4. Dette innebærer at ved forfall fra en delegasjon må varamedlemmene som fyller den (de) ledige plass(en)e være av samme kjønn som den (de) representantene som har meldt forfall. Dersom antallet vararepresentantene av hvert enkelt kjønn ikke er tilstrekkelig til å erstatte de som har meldt forfall, må det søkes dispensasjon.»

I samme sak, uttalte lovutvalget også noe om forholdet til § 2-4 mht. de tre representantene som representerer utøverne på Idrettstinget:

«I henhold til NIFs lov § 3-2 (1) d skal det velges tre utøverrepresentanter; En representant for de olympiske idretter, en representant for de paralympiske idretter og en representant for de ikke-olympiske eller ikke-paralympiske leker.

Utøverrepresentantene velges fra tre forskjellige grupper utøvere, og velges ikke samlet. Lovutvalget mener at utøverrepresentantene samlet ikke utgjør et "styre, råd eller utvalg", og at § 2-4 derfor ikke gjelder.»

Kommentar til (2):

Valg i strid med § 2-4 innebærer ikke at personene må fratres, slik valg i strid med §§ 2-6 og 2-7 medfører. Et styre vil derfor kunne fungere selv om valget er gjort i strid med § 2-4. Der det er foretatt et valg i strid med bestemmelsen, plikter imidlertid organisasjonsleddet innen én måned etter årsmøtet/tinget å innkalle til nytt ekstraordinært årsmøte/ting for å bringe sammensetningen i tråd med § 2-4. Eksisterende medlemmer i det aktuelle styret, komiteen mv. blir sittende til nytt styre, komité mv. er valgt.

Ved oppnevning i strid med bestemmelsen må det imidlertid foretas ny oppnevning, eventuelt må det søkes om dispensasjon. Nærmere om dispensasjonsadgangen i kommentar til (5).

Kommentar til (3) første setning:

Første del av bestemmelsen understreker at vurderingen av om en delegasjon oppfyller § 2-4 må ta utgangspunkt i den møtende delegasjonen. Dersom et organisasjonsledd har rett til å stille med en delegasjon på 5 personer, oppfyller de ikke bestemmelsen hvis alle som møter er menn eller hvis 4 menn og 1 kvinne møter på årsmøtet/tinget. Konsekvensene av å ikke oppfylle bestemmelsen er omtalt i den andre del av setningen; Dersom den møtende delegasjonen ikke er i samsvar med § 2-4 mister delegasjonen det antall delegater som mangler for å oppfylle bestemmelsen. Se unntak i siste setning.

Kommentar til (3) siste setning:

Bestemmelsen er en sikkerhetsventil for situasjoner som oppstår utenfor organisasjonsleddets kontroll (sykdom, flystreik osv.) som fører til at de møter med en delegasjon som ikke tilfredsstiller bestemmelsen. I et slikt tilfelle kan årsmøtet/tinget nå akseptere unntak. Dersom en delegasjon på 3 med 1 mann og 2 kvinner fra et idrettslag er påmeldt, og mannen blir akutt syk over natten og delegasjonen som møter består av 2 kvinner, kan begge ha møterett dersom årsmøtet/tinget vedtar det.

Kommentar til (4):

Dersom det er foretatt valg i strid med § 2-4, og organisasjonsleddet ikke foretar nytt valg iht. annet ledd, har overordnet organisasjonsledd myndighet til å pålegge organisasjonsledd å oppfylle § 2-4.

Kommentar til (5):

Det må søkes dispensasjon dersom minimumskravet i første ledd ikke er oppfylt. Det kan kun gis dispensasjon for én valgperiode eller oppnevning av gangen. Idrettsstyret har delegert deler av dispensasjonsadgangen til NIFs generalsekretær og idrettskretsene, se nærmere i NIFs delegasjonsreglement.

Det kan kun gis dispensasjon dersom det foreligger «særlige forhold». Dette må vurderes konkret i den enkelte sak. Momenter i vurderingen er blant annet:

- Hvilke tiltak er gjort for å oppfylle bestemmelsen?
- Er det tidligere søkt om/innvilget dispensasjon?
- Hvordan er kjønnsfordelingen i medlemsmassen?
- Hva slags type verv søkes det dispensasjon for?
- Søkes det om dispensasjon for flere?

Ved representasjon må dispensasjon søkes før møtet i overordnet ledd finner sted.

§ 2-5. Generelle regler om stemmerett, valgbarhet, forslagsrett m.v.

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) For å ha stemmerett, være valgbar til årsmøte-/tingvalgte organer og kunne velges/oppnevnes som representant til årsmøte/ting i overordnet organisasjonsledd, må man ha fylt 15 år i løpet av kalenderåret, vært medlem av idrettslaget i minst én måned og ha gjort opp sine økonomiske forpliktelser til idrettslaget. Særforbund kan ha ytterligere valgbarhetskrav i egen lov etter godkjenning fra Idrettsstyret.

(2) Et medlem som er arbeidstaker i et idrettslag, jf. § 2-6 har ikke stemmerett på idrettslagets årsmøte.

(3) En person kan ikke samtidig innen et organisasjonsledd inneha mer enn ett av følgende verv: medlem av styre, valgkomité, kontrollutvalg, lovutvalg, revisor, sanksjonsutvalg, domsutvalg, appellutvalg. Person med slikt verv kan ikke møte på organisasjonsleddets årsmøte/ting som representant for et annet organisasjonsledd.

(4) En person kan ikke ha styreverv i flere idrettslag som deltar i samme konkurranse. Tilsvarende gjelder andre tillitsverv som gir påvirkningsmulighet over den aktuelle konkurranseaktiviteten, eller tilgang på informasjon som kan benyttes til et av idrettslagenes fordel.

(5) Forslagsrett på årsmøte/ting:

a) Et medlem har forslagsrett til og på årsmøtet i idrettslaget.

b) Styret i et organisasjonsledd har forslagsrett til og på eget årsmøte/ting.

c) Et representasjonsberettiget organisasjonsledd har forslagsrett til årsmøte/ting i overordnet organisasjonsledd, og dets representant(er) har forslagsrett på dette årsmøtet/tinget.

d) Møteberettiget komité/utvalg har forslagsrett til årsmøte/ting i saker som ligger innenfor komiteens/utvalgets arbeidsområde, og dets representant har forslagsrett på årsmøtet/tinget innenfor komiteens/utvalgets arbeidsområde.

(6) Talerett på årsmøte/ting:

a) Revisor har talerett på årsmøte/ting i saker som ligger innenfor sitt arbeidsområde

b) Representant fra overordnet organisasjonsledd har talerett på årsmøte/ting i underordnet organisasjonsledd.

c) NIFs generalsekretær, organisasjonssjefer i idrettskretsene og generalsekretærer i særforbund.

(7) Styre i særforbund og idrettskretser skal ha minst ett styremedlem som på valgtidspunktet var under 26 år.

Kommentar til (1):

En person som minst fyller 15 år i løpet av kalenderåret, har vært medlem av et idrettslag i én måned, og ikke har uoppgjorte økonomiske forpliktelser til idrettslaget, har fulle medlemsrettigheter. Dette innebærer rett til stemme på årsmøte/ting, være valgbar til årsmøte/tingvalgte organer og velges/oppnevnes som representant i overordnede organisasjonsledd.

Selv om medlemmet ikke oppfyller vilkårene ovenfor, har det uansett møterett, talerett og forslagsrett til og på idrettslagets årsmøte.

Idretten har, i likhet med mange andre foreningstyper, et krav om en viss medlems tid før medlemmet kan stemme eller være valgbar. For organisasjonsledd i NIF er minimumstiden som medlem én måned før medlemmet får stemmerett og er valgbar. Dette er gjort for å sikre at de som deltar i demokratiske prosesser i idrettslaget er reelle medlemmer, gjennom å hindre at enkeltgrupper på kort varsel kan mobilisere en gruppe ikke-medlemmer for å "kuppe" et årsmøte. Månedsfristen beregnes med utgangspunkt i den dag kontingenten er betalt, jf. NIFs lov § 10-4 (2). Selv om vedkommende ikke har vært medlem i en måned, har medlemmet likevel tale- og forslagsrett.

For å være valgbar til verv i et særforbund, særkrets/region, idrettskrets eller idrettsråd, må vedkommende både være medlem i et idrettslag tilsluttet det aktuelle organisasjonsleddet og oppfylle kravet om minst én måneds medlemskap. Se lovutvalgets uttalelse 20/08 der lovutvalget understreker at det etter NIFs lov § 2-5 er et: «...vilkår for å være representasjonsberettiget, at representant er medlem av representasjonsberettiget lag i minst en måned. Det følger etter lovutvalgets oppfatning av en naturlig fortolkning av dette at man for å være valgbar også må være medlem av representasjonsberettiget lag. Det ville være uheldig om styrer, råd og utvalg i forbundet besto av medlemmer uten tilknytning til særforbundets idrett. Videre fremstår det som uheldig at en person skulle være valgbar på særforbundsting, men ikke representasjonsberettiget.»

Et særforbund kan ha ytterligere valgbarhetskrav i egen lov enn det som følger av NIFs lov forutsatt at disse er godkjent av Idrettsstyret. Det kan f.eks. være et slikt behov fordi det er krav fra et internasjonalt særforbund.

Kommentar til (2):

Bestemmelsen er en konsekvens av at de ansatte har sin tilknytning til idrettslaget gjennom arbeidsavtalen, og at det er demokratisk sett uheldig om de skal kunne stemme på lagets årsmøte. Siden habilitetsbestemmelsene ikke gjelder på årsmøtet, jf. NIFs lov § 2-8 (8), vil en ansatt kunne stemme for saker som kan få direkte betydning for egen arbeidssituasjon.

For innholdet i begrepet «arbeidstaker» i denne bestemmelsen, se § 2-6 (1).

Bestemmelsen begrenser kun ansattes stemmerett og ikke retten til å fremme forslag til og på årsmøte/ting.

Kommentar til (3):

Bestemmelsen er uttømmende og gjelder kun valgte verv. F.eks. er sanksjonsutvalg oppnevnt av et særforbundsstyre ikke omfattet, men de samme hensynene gjør seg gjeldende og det kan lett oppstå habilitetsproblemer som tilsier at heller ikke personer i et oppnevnt sanksjonsutvalg bør ha andre valgte tillitsverv i forbundet. Med «styre» menes hovedstyret i et organisasjonsledd, ikke f.eks. gruppestyrer i idrettslag, eller seksjonsstyrer/grenstyrer i et særforbund.. Bestemmelsen er ikke til hinder for at et medlem sitter i et hovedstyre og i et gruppestyre i et idrettslag.

Etter bestemmelsen kan ingen med slike verv møte på organisasjonsleddets årsmøte/ting som representant for et annet organisasjonsledd. Dette innebærer at f.eks. et styremedlem i et særforbund ikke samtidig kan møte som representant for et idrettslag på særforbundstinget.

Kommentar til (4):

Bestemmelsen skal sikre at personer ikke har tillitsverv i flere idrettslag som gir påvirkningsmulighet i konkurransen eller mulighet for å få tilgang til informasjon som kan påvirke konkurransen. Formålet er å ivareta idrettens integritet, gjennom å forebygge manipulering av idrettskonkurranser.

Kommentar til (5):

Bestemmelsen omhandler forslagsretten til et årsmøte/ting (dvs. i forkant av årsmøtet/tinget) og på et årsmøte/ting (dvs. under årsmøtet/tinget). Alle som har forslagsrett, har også tale- og møterett.

Forslagsretten til årsmøtet/tinget omfatter retten til å foreslå saker som årsmøtet/tinget skal behandle i henhold til organisasjonsleddets lov. Dette kan for eksempel være forslag til lovendringer, forslag til bruk av midler og andre forslag knyttet til organisasjonsleddets virksomhet.

Det er enten årsmøtet/tinget eller styret i organisasjonsleddet som fatter vedtak om å fremme et bestemt forslag på årsmøte/ting i et overordnet organisasjonsledd.

Forslaget må alltid fremmes på den måte og innenfor de frister som er satt i det overordnede organisasjonsleddets lov. Det er organisasjonsleddets styre som er ansvarlig for avviklingen av årsmøtet/tinget, og styret må derfor gjennomgå alle de innkomne forslagene.

Når det gjelder fristen, fremgår det av loven at forslag må være "sendt" innen en bestemt frist. Brev som sendes per post er sendt når det er innlevert/postlagt innen de frister som gjelder for den aktuelle dagens postavgang. I så fall vil brevet normalt bli poststemplet samme dag. Dermed vil poststemplet dato være dokumentasjon på hvilken dato brevet er sendt.

Dersom et brev er poststemplet etter at fristen er utløpt, vil fristen anses oversittet med mindre det kan dokumenteres at brevet likevel ble innlevert/postlagt innen fristen.

Dersom fristen er oversittet har man ikke krav på å få det inkludert i de dokumenter som styret sender ut til medlemsmassen i forkant av årsmøtet/tinget. Selv om fristen er oversittet står imidlertid styret fritt til å inkludere forslaget i tingpapirene, men da som styrets eget forslag. Dette forutsetter at styret både rekker å styrebehandle det innkomne forslaget, og gjøre dette tilgjengelig for representasjonsberettigete organisasjonsledd innen den fristen som er fastsatt for å sende ut dokumentene til medlemmene.

Alle som har representasjonsrett på et årsmøte/ting har alltid rett til å fremme nye forslag på tinget, forutsatt at det ikke er et forslag om endring av lov eller bestemmelse. Dette må foreslås under tingets behandling av saklisten, og krever tilslutning fra 2/3 av de fremmøtte stemmeberettigede.

Kommentar til bokstav a:

Alle medlemmer i idrettslag har forslagsrett til og på idrettslagenes årsmøte.

Kommentar til bokstav b:

Styret i et organisasjonsledd har forslagsrett til og på årsmøte/ting. Et varamedlem til styret trer kun inn i sin funksjon ved forfall fra et styremedlem, og kan først da utøve rettigheter som et styremedlem på årsmøtet/tinget.

Kommentar til bokstav c:

Der organisasjonsleddet ikke har personlige medlemmer, er det det representasjonsberettigete organisasjonsleddet som sådan som har forslagsrett til årsmøtet/tinget, og ikke den/de enkeltperson/er som blir valgt eller oppnevnt til å representere. På Idrettstinget tilligger f.eks. forslagsretten de som er representasjonsberettigete; idrettskretser og særforbund. Styrene i de enkelte idrettskretser/særforbund må treffe vedtak om å fremme eventuelle forslag til Idrettstinget.

Kommentar til bokstav d:

Bestemmelsen kan leses i sammenheng med § 3-2 (1) siste alternativ som bl.a. gir lovutvalget, kontrollutvalget og valgkomiteen møterett på Idrettstinget. Bestemmelsen sikrer disse forslagsrett innenfor sitt arbeidsområde. Bestemmelsen gjelder også der organisasjonsledd har gitt tilsvarende organer møterett på årsmøte/ting.

Kommentar til (6):

Alle som har forslagsrett, har samtidig møte- og talerett. Bestemmelsen omhandler de som kun har tale- og møterett, uten å ha forslagsrett. Ethvert årsmøte/ting kan alltid beslutte å gi talerett til andre personer. Enkelte organisasjonsledd har dessuten hjemlet talerett for andre personer i sin lov.

Bokstav a:

Revisor har ikke forslagsrett, og skal avgi sin beretning skriftlig til årsmøte eller ting. Det kan likevel være at revisor har behov for å gi ytterligere informasjon til årsmøtet/tinget. «Innenfor sitt arbeidsområde» må tolkes ut fra revisors oppgaver, slik disse er beskrevet i loven og i regnskaps- og revisjonsbestemmelsene.

Bokstav b:

Et overordnet organisasjonsledd har alltid talerett på årsmøte/ting i underordnet organisasjonsledd.

Bokstav c:

NIFs generalsekretær, generalsekretærer i særforbund samt organisasjonssjefer i idrettskretsene har ikke forslagsrett, kun møte- og talerett på sine respektive ting.

§ 2-6. Valgbarhet og representasjonsrett for arbeidstaker

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) Med arbeidstaker etter denne bestemmelsen menes person som:

- a) utfører lønnet arbeid for et organisasjonsledd tilsvarende en stillingsbrøk på mer enn 20 %, eller**
- b) mottar mer enn 1 G i lønn/andre ytelser fra et organisasjonsledd i løpet av et kalenderår.**

(2) En arbeidstaker i et organisasjonsledd er ikke valgbar til styre, råd, utvalg/komité mv. i organisasjonsleddet eller overordnede organisasjonsledd. En arbeidstaker i et lag i en idrettslagsallianse er ikke valgbar til verv i øvrige lag i samme idrettslagsallianse. Tillitsvalgt som får relevant ansettelse plikter å fratruke tillitsvervet ved tiltredelse av stillingen, og kan ikke gjeninntre før ansettelsesforholdet er opphørt.

(3) En arbeidstaker i et organisasjonsledd kan ikke velges eller oppnevnes som representant til årsmøte/ting eller ledermøte i overordnede organisasjonsledd. Det kan heller ikke velges eller oppnevnes representant som er arbeidstaker i det organisasjonsledd representasjonen skjer.

(4) Bestemmelsen er ikke til hinder for at et organisasjonsledd gir de ansatte rett til å utpeke ansattrepresentant(er) til organisasjonsleddets styre.

(5) En person som er valgt eller oppnevnt i strid med bestemmelsen anses ikke som valgt eller oppnevnt.

(6) Idrettsstyret kan, når det foreligger særlige forhold, gi dispensasjon fra bestemmelsen for et valg/oppnevning.

Kommentar:

Se veileder til NIFs lov 2-6.

§ 2-7. Valgbarhet og representasjonsrett for andre personer med tilknytning til organisasjonsledd

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) En person som har en økonomisk særinteresse i driften av organisasjonsleddet som overstiger 1G i løpet av kalenderåret, er ikke valgbar til styre, råd, utvalg/komité mv. innen organisasjonsleddet eller overordnet ledd. Det samme gjelder styremedlem, ansatt eller aksjonær med vesentlig innflytelse, i en juridisk person som har slik økonomisk særinteresse som nevnt i første setning. Begrensningen gjelder ikke for styremedlem oppnevnt av organisasjonsledd. Tillitsvalgt som får en slik økonomisk særinteresse, styreverv, ansettelse eller eierandel, plikter å fratruke tillitsvervet, og kan ikke gjeninntre før ansettelsesforholdet er opphørt. En person som er valgt i strid med bestemmelsen anses som ikke valgt eller oppnevnt.

(2) Person som i henhold til første ledd ikke er valgbar, kan heller ikke velges eller oppnevnes som representant til årsmøte/ting eller ledermøte i overordnede organisasjonsledd eller i det organisasjonsledd representasjonen skjer.

(3) Idrettsstyret kan, når det foreligger særlige forhold, gi dispensasjon fra bestemmelsen for et valg/oppnevning.

Kommentar:

Se veileder til NIFs lov § 2-7.

§ 2-8. Inhabilitet

En tillitsvalgt, oppnevnt representant eller ansatt i et organisasjonsledd er inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller til å treffe avgjørelse:

- a) når vedkommende selv er part i saken
- b) når vedkommende er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nær som søsken
- c) når vedkommende er eller har vært gift med eller er forlovet eller samboer med en part
- d) når vedkommende leder eller har ledende stilling i, eller er medlem av styret i et organisasjonsledd eller annen juridisk person som er part i saken.

(1) Likeså er vedkommende inhabil når andre særegne forhold foreligger som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet; blant annet skal det legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for vedkommende selv eller noen som vedkommende har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om inhabilitetsinnsigelse er reist av en part.

(2) Er en overordnet inhabil, kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av direkte underordnet i samme organisasjonsledd.

(3) Inhabilitetsreglene får ikke anvendelse dersom det er åpenbart at den tillitsvalgte, oppnevnte representanten eller ansattes tilknytning til saken eller partene ikke vil kunne påvirke vedkommendes standpunkt og idrettslige interesser ikke tilsier at vedkommende viker sete.

(4) Med part menes i denne bestemmelsen person, herunder juridisk person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder.

- (5) I styrer, komiteer og utvalg treffes avgjørelsen av organet selv, uten at vedkommende medlem deltar. Dersom det i en og samme sak oppstår spørsmål om inhabilitet for flere medlemmer, kan ingen av dem delta ved avgjørelsen av sin egen eller et annet medlems habilitet, med mindre organet ellers ikke ville være vedtaksført i spørsmålet. I sistnevnte tilfelle skal alle møtende medlemmer delta. Medlemmet skal i god tid si fra om forhold som gjør eller kan gjøre vedkommende inhabil. Før spørsmålet avgjøres, bør varamedlem eller annen stedfortreder innkalles til å møte og delta ved avgjørelsen dersom det kan gjøres uten vesentlig tidsspille eller kostnad.**
- (6) I øvrige tilfeller avgjør vedkommende selv om vedkommende er inhabil. Dersom en part krever det og det kan gjøres uten vesentlig tidsspille, eller vedkommende ellers finner grunn til det, skal vedkommende selv forelegge spørsmålet for sin nærmeste overordnede til avgjørelse.**
- (7) Bestemmelsen gjelder ikke på årsmøter i idrettslag.**

Kommentar:

Se veileder til NIFs lov § 2-8.

§ 2-9. Vedtaksførhet, flertallskrav og protokoll

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) Styrer, komiteer og utvalg i organisasjonsledd er vedtaksføre når et flertall av medlemmene er til stede. Vedtak fattes med flertall av de avgitte stemmene. Ved stemmelikhet er møteleders stemme avgjørende.

(2) Vedtak kan fattes ved skriftlig behandling eller ved fjernmøte, dersom et flertall av medlemmene gir sin tilslutning til dette. Ved skriftlig behandling sendes kopier av sakens dokumenter samtidig til alle medlemmer med forslag til vedtak. Ved fjernmøte skal alle møtedeltakerne kunne kommunisere med hverandre.

(3) Det skal føres protokoll fra styremøter. Protokollene skal være tilgjengelige for organisasjonsleddets medlemmer/tilsluttede organisasjonsledd, med mindre styret bestemmer noe annet i den enkelte sak.

Kommentar til (1):

For at et styre o.l. skal være vedtaksføre, må et flertall av medlemmene være til stede. Med «medlemmene» menes her de valgte medlemmene til det aktuelle organet. Varamedlem teller ikke med, med mindre det er innkalt som følge av forfall fra et ordinært medlem. Består styret av seks medlemmer, er organet vedtaksført når fire er til stede. Det kan være at det er bestemt noe annet i organisasjonsleddets lov.

Vedtak fattes med et flertall av de avgitte stemmer. Dersom styret består av 6 medlemmer og 4 er til stede, må 3 styremedlemmer stemme for vedtaket. Dersom bare 2 av de 4 stemmer for vedtaket, vil imidlertid møteleders stemme være avgjørende. Møteleders stemme teller altså kun med dersom det er stemmelikhet, ikke ellers. Møteleder vil normalt være styreleder, men kan også være f.eks. nestleder dersom styreleder har meldt forfall. Dersom verken leder eller nestleder møter, velger øvrige styremedlemmer en møteleder.

Ved forfall fra et styremedlem til et møte, skal møteleder så langt det er praktisk mulig søke å innkalle varamedlemmer til møtet.

Kommentar til (2):

Bestemmelsen er ment å legge til rette for enklere gjennomføring av møter for enkle saker. For behandling av kompliserte saker, saker som er av stor viktighet for organisasjonsleddet eller saker der det er kjent at det er motstridende synspunkter i et organ, bør det gjennomføres et fysisk møte. For å få et gyldig vedtak etter skriftlig behandling, typisk ved epost, kreves det at et flertall av medlemmene samtykker til skriftlig behandling. Ved fjernmøte over for eksempel telefon eller videokonferanse, kreves det at det velges en løsning som innebærer at alle deltakerne kan høre og kommunisere med hverandre. Dette innebærer at en ikke kan bruke en løsning der ikke alle deltakerne har et teknisk utstyr eller den nødvendige kompetansen for å kunne bruke. Det innebærer også at fjernmøtet må avlyses eller utsettes dersom tekniske problemer inntreffer som gjør at lyd- eller video ikke holder den nødvendige kvaliteten.

Bestemmelsen gjelder ikke for årsmøter/ting. NIFs lov åpner med andre ord ikke for at disse avholdes på Skype eller lignende.

Kommentar til (3):

Manglende protokoller fra styremøter medfører uklarhet mht. hvilke saker styret har behandlet og hvilke vedtak som er fattet, og gir et dårlig grunnlag for styring av organisasjonsleddet. Det er ingen lovfestede krav til hva en protokoll skal inneholde, men som et minimum bør den inneholde tid og sted for møtet, hvem som var til stede, hvilke saker som ble behandlet og hvilke vedtak som ble fattet. Protokollen bør publiseres på organisasjonsleddets hjemmeside, eller på annen måte gjøres tilgjengelig for medlemmene.

Styreprotokollene skal være tilgjengelige for de medlemmene/tilsluttede organisasjonsledd som ønsker å lese dem. Det enkelte organisasjonsledd beslutter selv på hvilken måte styreprotokollene skal gjøres tilgjengelig for medlemmene/tilsluttede organisasjonsledd. Mange legger dette ut på organisasjonsleddets nettside, men det er ikke et krav etter NIFs lov. Det er heller ikke et krav at organisasjonsleddet skal sende disse til medlemmer/tilsluttede organisasjonsledd pr post eller e-post. Det er tilstrekkelig at protokollene gjøres tilgjengelig i papirformat på et egnet sted. Styret kan bestemme at hele eller deler av en protokoll ikke skal være tilgjengelig dersom protokollen har et innhold som tilsier at den ikke skal være offentlig f.eks. omtale av varslingsaker eller personalsaker.

Bestemmelsen gjelder bare for styremøter og ikke for andre møter i organisasjonsleddet. Organisasjonsleddet kan selv beslutte om protokoller fra øvrige komiteer og utvalg også skal være tilgjengelige for organisasjonen.

§ 2-10. Refusjon av utgifter. Godtgjørelse

Tillitsvalgt kan motta refusjon for nødvendige, faktiske utgifter som påføres vedkommende i forbindelse med utførelsen av vervet.

(1) Tillitsvalgt kan motta en rimelig godtgjørelse for sitt arbeid.

(2) Godtgjørelse til styret og daglig leder skal klart fremgå av vedtatt budsjett og regnskap.

Kommentar:

Verv innen idretten har normalt vært ulønnet. Idretten har imidlertid utviklet seg i takt med samfunnet for øvrig, og det er nå ikke unormalt at tillitsvalgte mottar godtgjørelse i tillegg til dekning av faktiske utgifter. Det er svært viktig for organisasjonsleddet spesielt, og idretten generelt, at det er åpenhet rundt utbetalinger til tillitsvalgte. Det er

medlemmenes penger, og medlemmene skal derfor ha anledning til å uttale seg om budsjetter og regnskap som omhandler dette. Faktisk utbetalte styrehonorar skal også fremkomme av regnskapet. Dette bidrar til økt åpenhet og synlighet omkring honorarer til tillitsvalgte.

Godtgjørelsen skal være rimelig og må knytte seg til oppgaver som følger av tillitsvervet. Hva som er rimelig, beror på en konkret vurdering for hvert enkelt tillitsverv. Utbetaling av slik godtgjørelse innebærer ikke at den tillitsvalgte anses som ansatt. Går godtgjørelsen ut over det som anses rimelig, må det vurderes om vedkommende faktisk er å anse som arbeidstaker i organisasjonsleddet.

III. Økonomi

§ 2-11. Regnskap, revisjonsplikt mv.

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) Organisasjonsledd er regnskaps- og revisjonspliktige, og skal utarbeide et årsregnskap som fastsettes senest seks måneder etter regnskapsårets slutt. Idrettsstyret kan sette en tidligere frist for de enkelte organisasjonsleddene. Årsregnskapet skal undertegnes av samtlige styremedlemmer. Dersom organisasjonsleddet har daglig leder, skal også daglig leder undertegne.

(2) Organisasjonsledd skal følge alminnelig lovgivning for regnskap og revisjon der dette gjelder. NIF, særforbund, idrettskretser, og andre organisasjonsledd med en årlig omsetning på fem millioner kroner eller mer, skal engasjere revisor og følge alminnelig lovgivning for regnskap og revisjon selv om de ikke er forpliktet til dette etter alminnelig lovgivning. For øvrige organisasjonsledd som ikke har regnskapsplikt etter alminnelig lovgivning, gjelder uansett følgende:

- a) Regnskapet skal vise en oppstilling over inntekter og kostnader i regnskapsåret og skal omfatte hele organisasjonsleddets aktivitet. Dersom organisasjonsleddet er inndelt i flere grupper/avdelinger, skal de enkelte grupper/avdelingers aktiviteter også vises i regnskapet.**
- b) Alle transaksjoner skal dokumenteres på en måte som viser deres berettigelse.**
- c) Regnskapet skal bokføres og spesifiseres så ofte som opplysningenes karakter og organisasjonsleddets art og omfang tilsier.**
- d) Regnskapet med alle bilag, bokførte opplysninger og underdokumentasjon skal oppbevares på en trygg måte i minimum fem år etter regnskapsårets slutt.**

(3) Bankkonti skal være knyttet til organisasjonsleddet, og skal disponeres av minimum to personer i fellesskap. Alle utbetalingstransaksjoner skal være godkjent av minimum to personer i fellesskap.

(4) Organisasjonsledd skal ha underslagsforsikring.

Kommentar:

Det vil bli utarbeidet en veileder til bestemmelsen.

§ 2-12. Kontrollutvalg

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) Alle organisasjonsledd skal velge et kontrollutvalg med minst to medlemmer og minst ett varamedlem.

(2) Kontrollutvalget har følgende oppgaver:

- a) Påse at organisasjonsleddets virksomhet drives i samsvar med organisasjonsleddets og overordnet organisasjonsledds regelverk og vedtak,**
- b) ha et særlig fokus på at organisasjonsleddet har forsvarlig forvaltning og økonomistyring, at dets midler benyttes i samsvar med lover, vedtak, bevilgninger og økonomiske rammer,**
- c) forelegges alle forslag til vedtak som skal behandles på årsmøte/ting, og avgi en uttalelse til de saker som ligger innenfor sitt arbeidsområde.**
- d) føre protokoll over sine møter, avgi en beretning til årsmøte/ting og foreta regnskapsrevisjon, med mindre organisasjonsleddet har engasjert revisor. I så fall skal utvalget minst ha et årlig møte med revisor, og kan ved behov engasjere revisor for å utføre de revisjonsoppgaver utvalget finner nødvendig.**

(3) Kontrollutvalget skal ha tilgang til alle opplysninger, redegjørelser og dokumenter som utvalget anser nødvendig for å utføre sine oppgaver.

(4) Organisasjonsledd kan på eget årsmøte/ting vedta instruks for kontrollutvalget, gi utvalget ytterligere oppgaver, og presisere dets oppgaver, forutsatt at dette ikke reduserer utvalgets ansvar og rettigheter etter denne bestemmelse, eller på annen måte er uforenlig med utvalgets oppgaver.

Kommentar:

Det vil bli utarbeidet en veileder til bestemmelsen.

§ 2-13. Budsjett

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) På årsmøte/ting skal det fastsettes et budsjett som inneholder alle hovedposter i resultatregnskapet. Eventuelle midler avsatt til kontrollutvalgets arbeid skal spesifiseres særskilt.

(2) Særforbund og idrettskretser skal på tinget fastsette et langtidsbudsjett for det lengste av tingperioden og to år. Styret fastsetter årlige budsjetter innenfor rammen av langtidsbudsjettet, og gjør disse tilgjengelige for organisasjonen.

(3) Budsjettet skal være realistisk, og resultatet skal ikke vise underskudd med mindre det dekkes av positiv egenkapital.

(4) Det vedtatte budsjettet bør fremkomme i egen kolonne når årsregnskapet fremlegges.

Kommentar:

Det vil bli utarbeidet en veileder til bestemmelsen.

§ 2-14. Utlån og garanti

Organisasjonsledd kan ikke gi lån eller stille garantier for lån hvis ikke lånet eller garantien er sikret med betryggende pant eller annen betryggende sikkerhet. Sikkerheten for lån og garantier skal opplyses i note til årsoppgjøret. Organisasjonsledd kan dog delta i NIFs konsernkontoordning etter søknad fra organisasjonsledd og beslutning fra Idrettsstyret.

Kommentar:

Det vil bli utarbeidet en veileder til bestemmelsen.

VI. Årsmøte og ting

§ 2-15. Høyeste myndighet

Årsmøte/ting er organisasjonsleddets høyeste myndighet. Mellom årsmøtene/tingene er styret høyeste myndighet.

Kommentar:

Årsmøte/tinget vedtar valgperiodens budsjett, planer, politiske dokumenter og andre vedtak. Fra årsmøtet/tinget er hevet og frem til neste årsmøte/ting er det styret som har rett til å fatte vedtak knyttet til organisasjonsleddets drift. Unntak gjelder for saker som krever årsmøte-/tingbehandling, se § 2-22, og styret må alltid følge organisasjonsleddets lov og de vedtak årsmøtet/tinget har vedtatt.

§ 2-16. Innkalling til årsmøte/ting

(1) Årsmøte/ting innkalles med følgende minimumsfrister:

NIF: 5 måneder

Idrettskretser: 3 måneder

Særforbund: 2 måneder

Særkretser/regioner: 1 måned

Idrettsråd: 1 måned

Idrettslag: 1 måned

(2) Forslag til årsmøte/ting skal sendes inn senest innen følgende minimumsfrister:

NIF: 4 måneder

Idrettskretser: 2 måneder

Særforbund: 1 måned

Øvrige organisasjonsledd: 2 uker

(3) Fullstendig sakliste og andre nødvendige saksdokumenter med forslag til årsmøte/ting må være gjort tilgjengelig innen følgende minimumsfrister:

NIF: 1 måned

Idrettskretser: 1 måned

Særforbund: 2 uker

Øvrige organisasjonsledd: 1 uke

(4) Ved innkalling i strid med bestemmelsen, avgjør årsmøtet/tinget hhv. under godkjenning av innkalling og godkjenning av saklisten, om årsmøtet/tinget er lovlig innkalt og om det er saker som ikke kan behandles.

(5) Innkalling skal skje direkte overfor de representasjonsberettigede. Idrettslag kan innkalle på annen forsvarlig måte, herunder ved kunngjøring i pressen, eventuelt på idrettslagets internettside.

(6) Innkalling kan henvise til at saksdokumentene gjøres tilgjengelig på organisasjonsleddets internettside eller på annen forsvarlig måte. I så fall skal det fremgå at dokumentene vil bli gjort tilgjengelig innen fristen i tredje ledd.

Kommentar til (1):

Fristene er minimumsfrister, dvs. at det enkelte organisasjonsledd kan ha lengre, men ikke kortere frister. Avvikende frister må fremgå av organisasjonsleddets lov.

Fristen regnes fra dato til dato. Hvis et idrettskretsting for eksempel er berammet til 3. mai, skal de representasjonsberettigete innkalles senest 3. februar.

I innkallingen fastsettes det som regel en påmeldingsfrist for delegatene. I sak 09/14 har lovutvalget avgitt en uttalelse om konsekvensen av oversittelse av en slik påmeldingsfrist;

«Påmeldingsfrister er ofte nødvendig for større møter, da arrangøren trenger å vite antallet deltakere for å kunne sørge for tilstrekkelige lokaler. Ved gjennomføringen av møtet må man bl.a. overholde alminnelige krav til brannsikkerhet og rømningsveier, og det er derfor viktig at lokalet er egnet til det antall som kommer til møtet.

NIFs lov har ingen bestemmelse som regulerer påmeldingsfrist til årsmøter og ting. Det er derfor ikke hjemmel i NIFs lov for å nekte for sent påmeldte representanter å møte på årsmøtet/tinget. Det er heller ingen slik hjemmel i alminnelig foreningsrett.

For sent påmeldte representanter har derfor krav på å delta på møtet, med mindre ytre omstendigheter utenfor organisasjonsleddets kontroll umuliggjør deltagelse. Eksempel på slike ytre omstendigheter er gjeldende brannforskrifter for det aktuelle lokalet eller pålegg fra eier av lokalet med tilsvarende begrensninger mht. bruken av lokalet. Dersom det av slike årsaker må avvises representanter, anser lovutvalget det mest riktig at rettidig påmeldte representanter prioriteres, og deretter at øvrige representanter prioriteres i henhold til faktisk påmeldingstidspunkt. For representanter som ikke er forhåndspåmeldt, bør prioriteringen skje i henhold til registreringstidspunktet.»

Kommentar til (2):

Forslagsfristen er ment å gi styret i organisasjonsleddet tilstrekkelig tid til å gjennomgå alle innkomne forslag og samordne disse blant forslagsstillerne dersom det er flere like forslag. Forslagsfristen gjelder ikke for styrets egne forslag. Styret kan fremme forslag frem til saklisten og saksdokumentene skal sendes ut, jf. (3).

Kommentar til (3):

Med "nødvendige saksdokumenter" menes den dokumentasjon som er nødvendig for at de representasjonsberettigete skal kunne ta stilling til den enkelte sak. Det innebærer bl.a. at innkomne forslag skal gjøres tilgjengelig med den begrunnelse og eventuelle vedlegg forslagsstiller har oversendt styret. Organisasjonsleddet kan velge om den endelige saklisten og andre nødvendige dokumenter skal sendes ut per post eller elektronisk, eller om de skal gjøres tilgjengelig på internett eller på annen forsvarlig måte. Se nærmere (6).

Kommentar til (4):

Årsmøtet/tinget er organisasjonsleddets høyeste myndighet, og så lenge sammensetningen av møtet er lovmessig, er det ikke noe i veien for at årsmøtet/tinget kan beslutte å akseptere at innkallingsfristen ikke er overholdt. Det avgjørende er at alle representasjonsberettigete har blitt gitt en reell mulighet til å delta. I motsatt fall bør årsmøtet/tinget ta stilling til om møtet skal utsettes eller ikke. Det kan f.eks. være at årsmøtet/tinget, til tross for at innkallingsfristen ikke er overholdt, bør avholdes fordi det er beslutninger som må fattes innen bestemte frister el.

Det kan være et demokratisk problem dersom saklisten og saksdokumentene er gjort tilgjengelig så sent at representantene ikke får mulighet til forsvarlig forberedelse. Dersom regelbruddet ikke påvirker årsmøtets/tingets behandling av sakene bør en lovstridig innkalling normalt ikke medføre at møtet utsettes. Årsmøtet/tinget kan ved godkjenning

av saklisten også beslutte å ikke behandle en eller flere enkeltsaker, men samtidig behandle øvrige saker.

Kommentar til (5):

Innkalling til årsmøte skal skje direkte til de representasjonsberettigete. Dette betyr en direkte henvendelse pr. post eller e-post. Idrettslagene kan velge å innkalle gjennom oppslag på lagets hjemmeside, ved annonsering i lokalavisen, eller ved oppslag i lokalmiljøet. Dersom et idrettslag endrer innkallingsmåte, for eksempel fra annonsering i lokalavis til hjemmesiden, bør dette gjøres på en måte som gjør medlemmene kjent med endringen av praksis. For eksempel ved at det annonseres både i avisen og på hjemmesiden det første året med endret praksis.

Kommentar til (6):

Dette er en praktisk bestemmelse som medfører at organisasjonsleddet ikke behøver å sende saksdokumenter til de representasjonsberettigete pr. post/e-post. Innkallingen kan for eksempel henvise til en nettside der saksdokumentene kan lastes ned. Organisasjonsleddet bør, av hensyn til de som ikke har tilgang til for eksempel internett, gi et alternativt tilbud, f.eks. at medlemmene kan få tilgang til dokumentene i organisasjonsleddets lokaler. Saksdokumentene vil sjelden være klare når innkallingen sendes ut, slik at der saksdokumentene skal gjøres tilgjengelig på internett, skal det stå i innkallingen når dokumentene vil bli gjort tilgjengelig, eventuelt at disse vil bli gjort tilgjengelig innen fristen for det enkelte organisasjonsledd som angitt i tredje ledd.

§ 2-17. Vedtaksførhet for årsmøte/ting - Behandling av saker

- (1) Et årsmøte/ting er vedtaksført med det antall godkjente medlemmer/representanter som møter.**
- (2) Årsmøte i idrettslag er vedtaksført dersom det møter et antall stemmeberettigede medlemmer som minst tilsvarer antallet styremedlemmer iht. idrettslagets lov. Dersom årsmøtet ikke er vedtaksført, kan det innkalles til årsmøte på nytt uten krav til minimumsdeltakelse.**
- (3) På årsmøte/ting kan ikke behandles forslag om endring i lov eller bestemmelser som ikke er oppført på den saklisten som er gjort tilgjengelig eller sendt ut. Andre saker kan behandles når 2/3 av de fremmøtte vedtar det ved godkjenning av saklisten.**

Kommentar til (1):

Det er ikke krav til et minste antall fremmøtte for årsmøte/ting i organisasjonsledd. Et unntak gjelder for årsmøter i idrettslag, se 2. ledd.

Kommentar til (2):

Lovutvalget uttalte i sak 10/09:

«Lovutvalget viser til en objektiv fortolkning av ordlyden i bestemmelsen. Årsmøtet er i henhold til bestemmelsen vedtaksført dersom det møter et antall stemmeberettigede som tilsvarer det antall styremedlemmer idrettslaget skal ha jf. idrettslagets egen lov. Eksempelvis vil dette si at dersom idrettslaget skal ha syv styremedlemmer jf egen lov, må det møte totalt syv stemmeberettigede medlemmer (uavhengig om disse er styremedlemmer eller ikke) på årsmøtet for at årsmøtet skal være vedtaksført. De ordinære krav til vedtaksførhet iht. § 2-17 gjelder på et eventuelt fortsettende årsmøte. Dersom det fortsettende årsmøte ikke er vedtaksført, må det innkalles til nytt årsmøte, jf. § 2-17 (2).»

Med styremedlemmer menes samtlige ordinære medlemmer av styret, dvs. også leder og nestleder, men ikke varamedlemmer.

Lovutvalget har i sak 06/12 gitt en nærmere uttalelse om hva et fortsettende årsmøte for idrettslag og hvilken foreningsrettslig praksis som gjelder for dette;

«Et fortsettende årsmøte foreligger når et ordinært eller ekstraordinært årsmøte ikke fullføres, og årsmøtet beslutter å fullføre årsmøtet på et senere tidspunkt. Det foreligger ingen direkte regulering av et fortsettende årsmøte i NIFs lov. Enkelte bestemmelser i NIFs lov som gjelder ordinære årsmøter må imidlertid kunne anvendes analogisk for det fortsettende årsmøte. I tillegg finnes det noe foreningspraksis knyttet til fortsettende årsmøte. Lovutvalget mener at følgende praksis bør gjelde for et fortsettende årsmøte:

- Vedtak om et fortsettende årsmøte må treffes med alminnelig flertall av de fremmøtte stemmeberettigete medlemmene, jf. NIFs lov § 2-21 (10)

- Gjennomføringen av det fortsettende årsmøtet bør skje innen rimelig tid etter at den innledende del ble avbrutt, og i alle tilfeller innen siste frist for avgivelse av regnskap, jf. NIFs regnskaps og revisjonsbestemmelser § 3-3 og regnskapslovens § 3-1.

- Det fortsettende årsmøtet innkalles på samme måte som et ordinært årsmøte, jf. NIFs lov § 2-16. Gjelder det et ekstraordinært årsmøte, må innkallingen følge NIFs lov § 2-19.

- Det fortsettende årsmøte innkalles med samme frist som et ordinært årsmøte, jf. NIFs lov § 2-16 (1), med mindre årsmøtet har vedtatt en annen frist i forbindelse med vedtaket om å utsette den resterende del av årsmøtet. Gjelder det et ekstraordinært årsmøte, må innkallingsfristen følge NIFs lov § 2-19, med mindre årsmøtet har vedtatt en annen frist i forbindelse med vedtaket om å utsette den resterende del av årsmøtet

- Det fortsettende årsmøte kan ikke behandle andre saker enn de som sto på den kunngjorte saklisten for det opprinnelige årsmøtet eller ble vedtatt ved godkjenning av saklisten på det opprinnelige årsmøtet, jf. NIFs lov § 2-17 (3).

- De ordinære krav til vedtaksførhet iht. § 2-17 gjelder på det fortsettende årsmøte. Dersom det fortsettende årsmøte ikke er vedtaksført, må det innkalles til nytt årsmøte, jf. § 2-17 (2).

- Fremmøtte medlemmer på det fortsettende årsmøte må godkjennes på vanlig måte. Det er ikke et krav om at de samme medlemmene møter på det fortsettende årsmøtet.»

Kommentar til (3):

Representantene på et årsmøte bør være forberedt på hvilke saker som skal behandles. Dette er særlig viktig for forslag om endring av regelverk (lov og bestemmelser) som det tilligger årsmøtet/tinget å vedta. Dersom endring av lov eller bestemmelser ikke er oppført på saklisten, har årsmøtet ikke anledning til å behandle slike saker, selv om et 2/3 av representantene ønsker det. Skulle årsmøtet/tinget likevel behandle en slik sak, vil vedtaket være ugyldig, og være å anse som en nullitet.

Øvrige saker kan årsmøtet/tinget beslutte å behandle dersom minst 2/3 av de fremmøtte stemmeberettigede vedtar det ved godkjenning av saklisten. Med fremmøtte menes de representanter som er i salen på avstemningstidspunktet, og deltar i avstemningen. Representanter kan ikke sabotere en slik avstemning ved å forlate møtelokalet. Det er kun ved godkjenning av saklisten at en slik beslutning kan fattes. En representant kan

derfor ikke på et senere tidspunkt under årsmøtet/tinget be om at en sak settes på saklisten.

Lovutvalget har i sak 38/11 uttalt at et organisasjonsledd ikke kan beslutte å øke flertallskravet fra 2/3-flertall til 4/5-flertall, med følgende begrunnelse;

«Hensynet bak hovedregelen i § 2-17 (3) er at medlemmene skal ha klarhet i hvilke saker som skal behandles på årsmøtet. Samtidig gjør NIFs lov § 2-17 (3) og lovnormen et unntak ved at årsmøtet kan behandle saker som ikke er oppført på den utsendte dagsorden dersom 2/3 av deltakerne på årsmøtet er enig.

Forslaget bryter med bestemmelsen i NIFs lov om at idrettslagene skal ha samme bestemmelse i sine respektive lover. Kravet om 2/3 flertall balanserer mindretallsvernet mot flertallets vedtak, og en økning av flertallskravet til 4/5 forrykker dette. Hensynet til et harmonisert regelverk taler for å pålegge idrettslaget å følge NIFs lov og lovnormen.

Forslaget om å øke flertallskravet fra 2/3 til 4/5 for behandling av saker på årsmøte som ikke står oppført på dagsorden anbefales ikke godkjent med begrunnelse som nevnt over.»

§ 2-18. Valgkomité

(Endret på Idrettstinget 2019)

Valgkomiteen velges på fritt grunnlag, etter innstilling fra styret, og skal legge frem innstilling på kandidater til alle øvrige tillitsverv som skal velges på årsmøte/ting. Medlem av valgkomité som selv blir kandidat til verv, plikter å tre ut av valgkomiteen med mindre vedkommende skriftlig meddeler valgkomiteen og forslagsstiller at vedkommende ikke er aktuell for vervet

Kommentar:

Alle organisasjonsledd skal ha en valgkomité. Valgkomiteen er et viktig organ, hvis oppgave er å foreslå kandidater til alle valgte tillitsverv i organisasjonsleddet, med unntak av kandidater til valgkomiteen.

Ettersom valgkomiteen selv ikke innstiller kandidater til valgkomiteen, er det styret i organisasjonsleddet som fremmer forslag om hvem som skal velges som medlemmer av valgkomiteen.

Dersom et medlem av valgkomiteen foreslås som kandidat til et verv, må det avklares om vedkommende aksepterer å være kandidat til vervet. I så fall må vedkommende tre ut av valgkomiteen med mindre vedkommende skriftlig meddeler til valgkomiteen og forslagstiller at vedkommende ikke er aktuell for det foreslåtte vervet.

§ 2-19. Ekstraordinært årsmøte/ting

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) Ekstraordinært årsmøte/ting innkalles av organisasjonsleddets styre etter:

- a) vedtak av organisasjonsleddets styre eller årsmøte/ting,**
- b) vedtak av styre/årsmøte/ting i overordnet organisasjonsledd,**
- c) I tillegg;**

For særforbund og idrettskretser:

Skriftlig krav fra de organisasjonsledd som på siste ting representerte 1/4 av de stemmeberettigede representanter.

**For særkrets/
regioner og
idrettsråd:**

**Skriftlig krav fra 1/4 av idrettslagene i
særkretsen/regionen/idrettsrådet.**

For idrettslag:

**Skriftlig krav fra ¼ eller 50 av idrettslagets
stemmeberettigede medlemmer.**

(2) Ekstraordinært årsmøte/ting innkalles med minst 2 ukers frist.

(3) Saklisten og andre nødvendige dokumenter skal vedlegges innkallingen eller være gjort tilgjengelig på forsvarlig måte og dette skal fremgå av innkallingen.

(4) Ekstraordinært årsmøte/ting skal bare behandle de saker som er angitt i vedtaket eller i kravet/kravene om innkalling av årsmøtet/tinget.

(5) For øvrig gjelder bestemmelsene i §§ 2-16 (4), (5), 2-17 (1) og (2) tilsvarende.

Kommentar til (1):

Denne bestemmelsen gjelder for alle organisasjonsledd med unntak av ekstraordinært Idrettsting, som er regulert i § 3-6.

Hensynet bak regelen er å gi et tilstrekkelig antall av medlemmene en mulighet til å innkalle til ekstraordinært årsmøte, uten at det samtidig åpnes for misbruk. Krav om å innkalle til et ekstraordinært årsmøte/ting i overordnet ledd må fremsettes av styret eller årsmøtet/tinget i de respektive organisasjonsledd.

Det er organisasjonsleddets styre som innkaller til ekstraordinært årsmøte/ting. Styret plikter å foreta slik innkalling dersom vilkårene etter § 2-19 (1) foreligger. Styret bør også vurdere å innkalle dersom et større antall medlemmer ønsker et ekstraordinært årsmøte/ting, selv om antallet ikke oppfyller lovens krav.

Det er ikke nødvendig for styret å innkalle til flere ekstraordinære årsmøter/ting selv om det f.eks. kommer krav om årsmøte/ting fra flere grupperinger. Styret kan slå disse sammen gjennom en felles innkalling til ett ekstraordinært årsmøte/ting såfremt innkallingsfristen overholdes. I innkallingen fører styret opp på saklisten alle de sakene som er krevd behandlet på årsmøtet/tinget. Se lovutvalgets uttalelse i sak 11/12.

Dersom det fremmes krav om innkalling til ting fra medlemsmassen, er styret i organisasjonsleddet ikke bare forpliktet til å sørge for at det innkalles til et ekstraordinært årsmøte/ting. Styret skal også utarbeide og sende ut sakliste og det saksgrunnlag som er gjort tilgjengelig for styret i forbindelse med det fremsatte kravet. Dersom saksgrunnlaget som er presentert for styret er begrenset, foreligger det ingen plikt for styret til å forestå noen ytterligere utredning av saken som kreves behandlet. Det er imidlertid styrets ansvar å tilrettelegge for alle saker for ordinære årsmøter/ting. Dette prinsipp må også gjelde ved ekstraordinært årsmøte/ting. Det er fast praksis for at denne tilretteleggingen, i tillegg til selve saksfremlegget, også innebærer en innstilling fra styret. Dersom de som har fremsatt kravet mot formodning ikke selv påtar seg å presentere saken på det ekstraordinære årsmøtet/tinget, vil styret måtte presentere det materialet som ble sendt ut i forbindelse med innkallingen. Se lovutvalget sak 11/12.

Terskelen for å innkalle til et ekstraordinært årsmøte/ting i særkrets/region, idrettsråd og idrettslag er på ¼. For idrettslag er det i tillegg inntatt en egen bestemmelse om at det er tilstrekkelig med det laveste antallet av ¼ og 50 stemmeberettigede medlemmer. Dette vil særlig få betydning for store idrettslag.

Et organisasjonsledd kan ikke fravike disse flertallskravene i bestemmelsen i egen lov. Dette følger av lovutvalgets uttalelse i sak 38/11 til tidligere bestemmelse i § 2-19.

Lovutvalget har også gitt en uttalelse i sak 03/14 om forståelse av «stemmeberettigede representanter» i NIFs lov § 2-19 (1) d, og om dette inkluderer styret når man beregner ¼-kravet for særforbund og idrettskretser;

«Ordlydens henvisning til «organisasjonsledd» og «stemmeberettigete representanter» antyder at styret ikke skal telle med.

Hensynet til foreningsdemokratiet tilsier at det er de stemmeberettigete organisasjonsledd som bør være utgangspunktet for beregningen. Dette er idrettslag, idrettsråd og særkrets/region, avhengig av hvordan den enkelte idrettskrets-/særforbundslov er utformet på dette punkt.

Det finnes særforbund der forbundsstyret ikke har stemmerett på forbundstinget. For disse særforbundene skal styret uansett ikke telle med, da bestemmelsen henviser til «stemmeberettigete representanter».

Basert på ovennevnte er det lovutvalgets vurdering at styret ikke skal telle med ved beregning av flertallskravet i § 2-19 (1) d for særforbund og idrettskrets.»

Kommentar til (2):

Alle organisasjonsledd må innkalle med minst 2 ukers frist. Dette er en minimumsbestemmelse. Det betyr at et organisasjonsledd kan innkalle med lengre frist, men ikke kortere. For idrettstinget gjelder en egen innkallingsfrist. For øvrig se kommentar til § 2-16.

Kommentar til (3):

Ved ekstraordinært årsmøte/ting skal alle dokumenter være gjort tilgjengelig i innkallingen eller vært gjort tilgjengelig på en annen måte på innkallingstidspunktet.

Kommentar til (4):

Det er organisasjonsleddets ordinære årsmøte/ting som er leddets høyeste myndighet, og styret som er høyeste myndighet mellom de ordinære tingene. Det er gitt spesifikke flertallskrav for å kunne innkalle til ekstraordinært årsmøte/ting som skal sørge for at lovens hovedordning er ordinære årsmøter/ting. Et ekstraordinært årsmøte/ting kan derfor bare ta opp saker til behandling som er omfattet av vedtaket eller kravet/kravene om innkalling av det ekstraordinære tinget/årsmøtet. Dette gjelder selv om 2/3 flertall av årsmøtet/tinget skulle ønske å ta opp en ny sak. Det er det ikke anledning til. Skulle årsmøtet/tinget likevel beslutte å behandle saker som ikke fremkommer av innkallingen/kravet, vil ev. vedtak anses som ugyldige dvs. de anses om ikke vedtatt.

Kommentar til (5):

Se kommentarer til §§ 2-16(4), § 2-17 (1) og (2).

§ 2-20. Dirigent/sekretær

Ting og årsmøte ledes av valgt dirigent. Verken dirigent eller valgte sekretær behøver å være medlem eller valgt/-oppnevnt representant. Det kan velges flere dirigenter og sekretærer

Kommentar:

Alle årsmøter og ting bør ha en eller flere dirigenter til å lede møtet. I et idrettslag vil det normalt ikke være mange til stede, og styrets leder vil ofte bli valgt til å lede møtet. For større organisasjonsledd er det som regel hensiktsmessig å ha en eller flere erfarne dirigenter som kan lede møtet. Dirigenten skal opptre objektivt og nøytralt i sin

møteledelse. Det er blitt mer vanlig at det under større ting velges to dirigenter som kan samarbeide om møteledelsen. Nettopp fordi det er møtelederfunksjonen som er viktig, er det ikke krav om at dirigenten skal være representasjonsberettiget til møtet. Det er heller ikke noe krav om at dirigenten er medlem av et idrettslag. Dette gjør det mulig å engasjere erfarne dirigenter, uavhengig av hvilken tilknytning de har til organisasjonsleddet. I praksis vil erfaring fra idretten være en viktig faktor ved valg av dirigent.

§ 2-21. Stemmegivningen

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) Med mindre annet er bestemt i denne lov, skal et vedtak, for å være gyldig, være truffet med alminnelig flertall av de avgitte stemmer. Ingen representant har mer enn én stemme, og ingen kan stemme på vegne av andre. Blanke stemmer skal anses som ikke avgitt.

(2) Valg foregår skriftlig hvis det foreligger mer enn ett forslag eller det fremmes krav om det. Blanke stemmer, eller stemmer på kandidater som ikke er foreslåtte, eller som inneholder flere kandidater enn det antall som skal velges, teller ikke, og stemmene anses som ikke avgitt.

(3) Når et valg foregår enkeltvis og ingen kandidat oppnår mer enn halvparten av de avgitte stemmer, foretas omvalg mellom de to kandidater som har oppnådd flest stemmer. Er det ved omvalg stemmelikhet, avgjøres valget ved loddtrekning.

(4) Når det ved valg skal velges flere ved en avstemning, må alle, for å anses valgt, ha mer enn halvparten av de avgitte stemmer. Dette gjelder ikke ved valg av varamedlem. Hvis ikke tilstrekkelig mange kandidater har oppnådd dette i første omgang, anses de valgt som har fått mer enn halvparten av stemmene. Det foretas så omvalg mellom de øvrige kandidater og etter denne avstemning anses de valgt som har fått flest stemmer. Er det ved omvalg stemmelikhet, avgjøres valget ved loddtrekning.

Kommentar til (1):

Med alminnelig flertall menes mer enn 50 % av de avgitte stemmer. Antallet stemmeberettigede representanter er uten betydning for beregningen.

Blanke stemmer anses som ikke avgitt, og skal ikke regnes med.

Det er et krav etter loven at medlemmene møter personlig. Det er derfor ikke anledning til å stemme på vegne av en annen person. Dette er begrunnet med at idrettsdemokratiet er tuftet på enkeltmedlemmenes deltakelse i den demokratiske prosessen. Dersom man skal stemme på vegne av et organisasjonsledd, er det derimot et krav av man har fullmakt.

Kommentar til (2):

Hovedregelen er at valg skal foretas skriftlig dersom det er mer enn én kandidat. Der det kun er en kandidat som stiller til valg, er det mest praktiske at vedkommende velges ved akklamasjon. Det er likevel mulig å kreve skriftlig votering der det kun er én kandidat, da det kan være stemmeberettigede som ønsker å uttrykke et standpunkt gjennom å stemme blankt. Bestemmelsen gir regler for utfylling av stemmeseddelen der det er flere enn én kandidat

Det er anledning til å stemme utelukkende på den eller de kandidatene man ønsker, uavhengig av om dette er samme antall eller færre enn det skal stemmes over. Stemmeseddelen må avvises dersom den inneholder stemmer på kandidater som ikke er på valg eller flere kandidater enn det antall som skal velges.

Stemmegivningen skal skje på fritt grunnlag. Det er derfor ikke noe krav om at stemmeseddelen oppfyller § 2-4 eller inneholder eventuelle ungdomskandidater. Det er

først etter at det endelige valgresultatet er avklart at ev. kandidater rykker opp, til fortrenghet for andre kandidater som har fått flere stemmer, for å oppfylle kravene i loven. Dersom det endelige valgresultatet f.eks. ikke oppfyller § 2-4, skal kandidaten fra det underrepresenterte kjønn rykke opp, selv om vedkommende har mottatt et lavere antall stemmer. Det samme gjelder dersom en påkrevet ungdomskandidat ikke oppnår det nødvendige antall stemmer.

I sak 21/12 har vurdert om det kan fremmes krav om skriftlig votering i andre saker enn valg. Lovutvalget uttalte da følgende; «Verken § 2-21 om stemmegivning eller forretningsorden omtaler skriftlig avstemming i andre saker enn valg. Ved valg skal det være skriftlig avstemming dersom det foreligger mer en ett forslag, eller det kreves skriftlig avstemming. Praksis fra Idrettstinget har videre vært kun å ha skriftlig avstemming ved valg. I mangel av en klar hjemmel mener lovutvalget det må være opp til tingforsamlingen å avgjøre et krav om skriftlig avstemming i andre saker enn ved valg.»

Kommentar til (3):

Om et valg skal skje enkeltvis eller samlet følger av hva som er regulert om dette i organisasjonsleddets egen lov. § 3-4 (1) bokstav o) bestemmer for eksempel at president og visepresidenter skal velges enkeltvis, og 8 styremedlemmer skal velges samlet. Der det er mer enn én lederkandidat, avholdes først dette valget, og det skal kun føres opp ett navn på stemmeseddelen.

§ 2-22. Disposisjoner av vesentlig betydning, ekstraordinær karakter eller betydelig omfang

(Endret på Idrettstinget 2019)

Disposisjoner av vesentlig betydning, ekstraordinær karakter eller betydelig omfang i forhold til organisasjonsleddets størrelse eller virksomhet, kan kun vedtas av årsmøtet/tinget.

Kommentar:

Bestemmelsen er et verktøy for organisasjonsleddene for å vurdere hvilke saker som må løftes fra styret og til årsmøtet/tinget. Bestemmelsen rammer ikke bare økonomiske disposisjoner. Enhver beslutning av vesentlig betydning for et organisasjonsledd må løftes til årsmøte/ting. Hensvisningen til "ekstraordinær karakter" henspiller til disposisjoner som avviker fra organisasjonsleddets ordinære virksomhet. Begrepet "betydelig omfang", må måles opp mot organisasjonsleddets størrelse. Dette innebærer at en bestemt disposisjon kan være betydelig for et lite organisasjonsledd, men ikke for et stort. Låneopptak som ikke omfattes av lagets vedtatte budsjett, vil som hovedregel være av "ekstraordinær karakter", og bør behandles på ting/årsmøte.

Når styret skal vurdere om saken må løftes til et årsmøte/ting, må de også vurdere praksis for lignende saker tidligere, samt om det foreligger fullmakt fra årsmøtet/tinget slik at styret har myndighet til å behandle saken selv.

Styret må selv vurdere om saken må løftes eller ikke, og dette må protokolleres. Dersom styret selv mener at saken ikke er en årsmøte-/tingsak, men det har vært i noe tvil, bør styret gjøre medlemmene kjent med beslutningen. Dersom medlemmer protesterer på styrets behandling og mener saken burde vært løftet til årsmøte/ting, bør styret vurdere saken på nytt.

For organisasjonsledd av en viss størrelse er det klokt av årsmøtet/tinget å regulere disse forhold i forkant gjennom å drøfte og vedta et fullmaktsreglement for styret. På den måten vil styret ha større klarhet om rammene for sin vedtakskompetanse i relasjon til bestemmelsen.

KAPITTEL 6: SÆRFORBUND

§ 6-1. Medlemmer. Organisering

De enkelte idretter ledes av særforbund. Flere idretter kan gå sammen i et fleridrettsforbund. Et særforbund består av idrettslag som er tatt opp i NIF og i særforbundet. Representasjon til særforbundsting bestemmes i særforbundenes lov, dog slik at idrettslagene skal være representert.

Kommentar til første og andre setning:

Bestemmelsen omhandler organisering av særforbund. Et særforbund består av idrettslag som er tatt opp i NIF og i særforbundet. Det skilles mellom særforbund som kun organiserer én idrett og fleridrettsforbund som organiserer flere idretter (f.eks. Norges Kampsportforbund og Norges Amerikanske Idretters Forbund.).

Alle idretter skal være godkjent av Idrettsstyret, se nærmere NIFs lov §§ 6-3 og 10-1(2) a). Idrettsbegrepet er nærmere definert i § 1-2, se kommentaren til bestemmelsen.

Alle idrettslag som er medlem i NIF plikter i utgangspunktet å være medlem i de(t) særforbund som organiserer den/de idrettene laget driver, jf. NIFs lov § 10-1 (4). Se kommentaren til bestemmelsen.

Merk at det for fleridrettslag som er inndelt i grupper er det alltid idrettslaget som er medlem av det/de aktuelle særforbundene, ikke gruppen som driver den aktuelle idretten.

Kommentar til tredje setning:

Særforbundene bestemmer selv representasjonen til særforbundstinget og denne skal fremgå av særforbundets egen lov. Det er et krav at idrettslagene skal være representert, men ikke et krav om at denne representasjonen må være direkte. Et særforbund kan opprette kretser/regioner, og la idrettslagene velge representanter til særforbundstinget gjennom kretsene/regionene.

§ 6-2. Oppgaver og kompetanse

(1) Særforbundet er den høyeste faglige myndighet på sin(e) idrett(er)s område. Med faglig myndighet menes myndighet i saker som omfatter vedkommende særidrett med følgende unntak:

- a) spørsmål av organisasjonsmessig art som er felles for flere idretter,**
- b) spørsmål vedrørende barne- og ungdomsidrett som er felles for flere idretter,**
- c) økonomisk kontroll i henhold til § 4-4 i). Dette er ikke til hinder for at særforbundene selv iverksetter kontrollrutiner,**
- d) internasjonal representasjon i henhold til § 4-4 j).**

(2) Særforbundet skal utvikle egen aktivitet, organisasjon, økonomi og ansatte slik at den imøtekommer de krav og utfordringer særidrettens medlemmer, norsk idrett og internasjonal idrett stiller.

(3) Samarbeid med idrettsorganisasjoner/utøvere utenfor NIF må være godkjent av og underlagt kontroll av særforbundet.

Kommentar til (1):

Bestemmelsen regulerer grensene for særforbundets kompetanse/myndighet. Særforbundet er den høyeste faglige myndigheten på sin(e) idrett(er)s område. Dette gjelder eksempelvis saker vedrørende forbundets strategi, formål og representasjon samt særrettslige regler som f.eks. kamp- og konkurranseregler, uttakskriterier til mesterskap/landslag, regler om startberettigelse, sikkerhetsregler etc. Særforbundet avgjør slike saker med endelig virkning innenfor egen organisasjon. Avgjørelsene kan ikke overprøves av NIF eller andre med mindre dette er forhold som er regulert i strid med andre regler særforbundet er bundet av, eksempelvis NIFs lov eller regler fra internasjonalt særforbund.

Bestemmelsen begrenser særforbundets myndighet i saker som er felles for flere idretter jf. bestemmelsens bokstav a – d.

Til bokstav a:

Saker av organisasjonsmessig art som er felles for flere idretter er ofte regulert i NIFs lov, og behandles/avgjøres hovedsakelig av idrettskretsene og NIF.

Til bokstav b:

Overordnet strategi for barne- og ungdomsidretten fattes av Idrettstinget, og er regulert blant annet i idrettens barnerettigheter og bestemmelser og NIFs retningslinjer for ungdomsidrett.

Til bokstav c:

Idrettsstyret er gitt myndighet til å føre kontroll med organisasjonsleddenes økonomi, jf. NIFs lov § 4-4 bokstav i). Slik kontroll kan utøves blant annet gjennom å vedta bestemmelser og instruksjoner som NIFs Regnskaps- og revisjonsbestemmelser, samt å gjennomgå særforbundets regnskaper mv.

Til bokstav d:

Idrettsstyret er gitt myndighet til å forby internasjonal representasjon eller internasjonalt arrangement som vil være uheldig av hensyn til landets og idrettens interesser, jf. NIFs lov § 4-4 bokstav j).

Kommentar til (3):

Bakgrunnen for bestemmelsen er å ivareta og kontrollere at samarbeid med idrettsorganisasjoner/utøvere utenfor NIF skjer i samsvar med de regler og verdier som gjelder for særforbundets virksomhet.

§ 6-3. Opptak av særforbund, nye idretter og navneendring

Opptak av særforbund skjer på Idrettstinget. Idrettsstyret utarbeider regler for opptak som godkjennes av Idrettstinget i forbindelse med behandlingen av søknaden om opptak. Opptak av nye idretter samt endring av særforbundets navn, må godkjennes av Idrettsstyret. Idrettsstyret avgjør om den nye aktiviteten er forenlig med NIFs formål og oppfyller NIFs definisjon av idrett. Ved avslag kan særforbundet fremme forslag om opptak av den nye idretten på Idrettstinget.

Kommentar til opptak av særforbund:

Etter bestemmelsen er det Idrettstinget som vedtar opptak av særforbund. Forslag til regler for opptak utarbeides av Idrettsstyret i forkant av hvert Idrettsting der opptak av nye særforbund vil bli aktuelt, og forslaget behandles av Idrettstinget. NIFs lov inneholder derfor ikke konkrete regler for opptak. For å bli tatt opp i NIF er det et grunnvilkår at søker oppfyller de organisatoriske kravene som følger av NIFs lov og driver en idrett i NIFs lovs forstand, se nedenfor.

Reglene for opptak stiller som regel krav til antall lag/medlemmer og utbredelse av idretten særforbundet organiserer. For informasjon om tidligere fastsatte vilkår, se tingpapirer fra de ulike idrettstingene.

Kommentar til opptak av ny idrett:

Det er ikke anledning å drive aktivitet i NIF som ikke oppfyller idrettsbegrepet og det er Idrettsstyret som godkjenner nye idretter. Etter bestemmelsen er det to grunnvilkår som må være oppfylt; idretten må være forenlig med NIFs formål og oppfylle NIFs definisjon av idrett jf. NIFs lov § 1-2, som lyder;

«Med idrett menes aktivitet som oppfyller følgende vilkår:

- a) det er fysisk aktivitet av konkurranse-, trenings- og/eller mosjonskarakter
- b) aktiviteten er som konkurranseaktivitet målbar etter godkjent regelverk
- c) aktiviteten tilfredsstiller de etiske normer idretten i Norge bygger sin aktivitet på”

Praksis tilsier at det blant annet legges vekt på om søker er å anse som den landsomfattende organisasjonen som organiserer den aktuelle idretten i Norge og om særforbundet har en formell tilknytning til det internasjonale særforbundet som organiserer idretten.

Se også kommentaren til NIFs lov § 1-2.

Ved avslag fra idrettsstyret på opptak av ny idrett kan særforbundet fremme saken for Idrettstinget.

§ 6-4. Fleridrettsforbund

- (1) Et fleridrettsforbund er et forbund som organiserer flere idretter, hvor en eller flere idretter er organisert av ulike internasjonale forbund.**
- (2) Fleridrettsforbund skal følge lovnormen for særforbund. Det skal fremgå av forbundets lov at fleridrettsforbundet er én juridisk enhet, herunder ett organisasjonsledd tilsluttet NIF. Fleridrettsforbundets høyeste organ er forbundstinget og forbundsstyret er høyeste organ mellom forbundstingene.**
- (3) De enkelte idretter som organiseres av fleridrettsforbundet kan organiseres med avdelinger/seksjoner. Avdelingene/seksjonene er underlagt forbundstingets og forbundsstyrets instruksjonsmyndighet.**

Kommentar til (1):

Bestemmelsen presiserer at fleridrettsforbund organiserer flere idretter, hvor en eller flere av disse er organisert av ulike internasjonale forbund. Det er således krav om internasjonal tilknytning.

Kommentar til (2):

Bestemmelsen regulerer at fleridrettsforbund er én juridisk enhet, og at særforbundstinget er høyeste organ mens forbundsstyret er høyeste organ mellom forbundstingene. Bakgrunnen for reguleringen er at de ulike idrettene ofte føler en uavhengighet fra særforbundet på grunn av sin egenart. Det er derfor viktig å vise at de enkelte grener/seksjoner inngår i én felles juridisk enhet.

Kommentar til (3):

Bestemmelsen angir at idrettene kan organiseres som avdelinger/seksjoner og presiserer at disse er underlagt forbundstingets og forbundsstyrets instruksjonsmyndighet. Bestemmelsen er ikke absolutt og særforbundet bestemmer selv hvordan den vil organisere idrettene internt, jf. ordet «kan». Forbundstingets og forbundsstyrets instruksjonsmyndighet gjelder imidlertid uavhengig av den interne organiseringen.

§ 6-5. Norges bedriftsidrettsforbund- Organisasjon og medlemmer

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) Bedriftsidretten ledes av Norges Bedriftsidrettsforbund som er en organisasjon tilsluttet NIF med status som særforbund.

(2) I Norges Bedriftsidrettsforbund kan tas opp som medlemmer bedriftsidrettslag ved bedrifter, firmaer, etater, yrkesgrupper, fagforeninger og andre faglige sammenslutninger hvis idrett drives etter de til enhver tid gjeldende retningslinjer og konkurranseregler for bedriftsidretten.

Kommentar:

§ 6-5 var tidligere §§ 9-1 og 9-2 i NIFs lov. På Idrettstinget 2019 ble bestemmelsene slått sammen og deretter lagt i kapittelet om særforbund.

§ 6-6. Utmelding, oppløsning og andre disposisjoner av vesentlig betydning

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) Særforbund som ønsker å melde seg ut av NIF, sender melding om dette direkte til Idrettsstyret og anses utmeldt 3 måneder etter at Idrettsstyret har mottatt meldingen.

(2) Forslag om oppløsning av særforbund må først behandles på ordinært ting. Blir oppløsning vedtatt med minst 2/3 flertall, innkalles det til ekstraordinært ting som avholdes tidligst tre måneder senere. For at oppløsning skal skje må vedtaket her gjentas med 2/3 flertall.

(3) Ved utmelding eller tap av medlemskap skal eiendeler opparbeidet som en direkte følge av særforbundets medlemskap i NIF, tilfalle et formål godkjent av Idrettsstyret. Ved oppløsning, eller annet opphør, tilfaller særforbundets overskytende midler etter avvikling et formål godkjent av Idrettsstyret.

(4) Vedtak om sammenslutning med andre særforbund, og nødvendige lovendringer i tilknytning til dette, fattes med 2/3 flertall på tinget.

(5) Disposisjoner av vesentlig betydning, ekstraordinær karakter, eller betydelig omfang i forhold til særforbundets størrelse eller virksomhet må vedtas på tinget. Slike disposisjoner må fattes med 2/3 flertall, dersom 1/3 av de stemmeberettigede krever det.

Kommentar til (1):

Bestemmelsen gir regler for hvordan et særforbund formelt trer ut av NIF. I forkant av en utmelding må det foreligge et vedtak av særforbundstinget.

Kommentar til (3):

Et særforbund er et selvstendig rettssubjekt som kan leve videre selv om det melder seg ut av eller taper sitt medlemskap i NIF. Situasjonen er annerledes dersom særforbundet opphører. Bestemmelsen regulerer hva som skjer med særforbundets eiendeler i disse situasjonene.

KAPITTEL 8: IDRETTSRÅD

§ 8-1. Opprettelse og organisasjon

(Endret på Idrettstinget 2019)

Idrettsråd opprettes, sammenslås og oppløses av idrettskretsen, som også fastsetter idrettsrådets grenser. Beslutningen fattes av idrettskretsens styrende organer ved flertallsavgjørelse. Alle idrettslag skal være tilsluttet et idrettsråd.

§ 8-2. Oppgaver

(1) Idrettsrådet skal arbeide for best mulige forhold for idretten i kommunen. Idrettsrådet skal være en arena for samarbeid mellom lagene, mellom lagene og de kommunale myndigheter og mellom lagene og idrettskretsen.

(2) Idrettsrådet skal:

- styrke idrettens rolle og rammevilkår i lokalsamfunnet,
- foreta prioriteringer på vegne av idrettslagene,
- dokumentere og synliggjøre idrettens lokale omfang samt utvikle lokale idrettspolitiske handlingsprogram,
- være en møteplass og utviklingsarena i skjæringspunktet mellom offentlig og frivillig virke.

(3) Idrettsrådet skal være et idrettspolitisk organisasjonsledd med oppgaver primært på lokalt nivå.

(4) Alle saker som er av felles interesse for idretten skal sendes til kommunen gjennom idrettsrådet.

§ 8-3. Tilsluttede idrettslag

(1) Alle idrettslag innen vedkommende område, som er opptatt i NIF, er tilsluttet idrettsrådet. Et idrettslag kan bare være tilsluttet ett idrettsråd.

(2) Bedriftsidrettens tilknytning til idrettsrådet blir fastsatt på idrettsrådets årsmøte.

§ 8-4. Kontingent

(1) Er kontingent innført, fastsettes denne av årsmøtet i idrettsrådet.

(2) Idrettslag som skylder kontingent for mer enn ett år, har ikke tale- eller stemmerett på årsmøtet i idrettsrådet.

KAPITTEL 10: IDRETTSLAG

§ 10-1. Søknad om medlemskap

(Endret på Idrettstinget 2019)

(1) Søknad om medlemskap i NIF sendes idrettskretsen som innhenter uttalelse fra idrettsrådet og særforbundet eller den særforbundet gir fullmakt. Et nytt idrettslag kan ikke tas opp som medlem av NIF uten samtykke fra særforbundet.

(2) For at idrettslaget skal opptas må det videre:

a) ha til formål å drive idrett som er godkjent av Idrettsstyret eller den Idrettsstyret gir fullmakt,

b) være selveiende og frittstående med utelukkende personlige medlemmer. Gruppe av idrettslag regnes ikke som idrettslag. Startfelleskap eller annen samarbeidsform mellom idrettslag regnes ikke som idrettslag,

c) forplikte seg til å overholde NIFs og dets organisasjonsledds regelverk og vedtak, jf. § 2-2,

d) ha en lov som er i samsvar med NIFs lovnorm. Lovnormen med eventuelle tillegg må godkjennes av idrettskretsen,

e) ha et navn som er i samsvar med forskrift om navn på idrettslag, vedtatt av Idrettsstyret,

f) ha gjort opp sine økonomiske forpliktelser til NIF og andre organisasjonsledd i NIF.

(3) Idrettskretsen treffer avgjørelse om opptak og godkjenning av navn, jf. annet ledd. Opptak kan nektes hvis det foreligger saklig grunn. Avgjørelsen om opptak kan påklages av idrettslaget eller særforbundet til Idrettsstyret eller den Idrettsstyret gir fullmakt. Klagefristen er 3 uker fra vedtak ble mottatt. Klagen sendes til idrettskretsen, som eventuelt omgjør vedtaket. Dersom vedtaket opprettholdes, sendes klagen til NIF innen 14 dager. Idrettsstyret kan gi forskrift om kretsens opptak av lag.

(4) Idrettslaget må være medlem i de(t) særforbund som organiserer idretten(e) laget driver, med mindre laget utelukkende driver mosjonsidrett som ikke tilrettelegges av et særforbund i NIF.

Kommentar til (1):

For nærmere informasjon om stiftelse og opptak av idrettslag i NIF, se www.idrettsforbundet.no/klubbguiden/stiftelse-og-opptak-av-idrettslag/

Et nytt idrettslag kan bare tas opp som medlem i NIF dersom særforbundet samtykker til slikt opptak. Det betyr at selv om idrettskretsen mener at det er grunnlag for opptak må søknaden avslås dersom særforbundet ikke gir samtykke til opptaket. En idrettskrets kan imidlertid avslå en søknad, selv om særforbundet har samtykket, dersom øvrige vilkår i (2) for opptak ikke er oppfylt.

Øvrige vilkår for opptak følger av (2).

Kommentar til (2):

Bokstav a) fastslår at idrettslaget må ha som formål å drive idrett. Definisjonen av idrett er gitt i § 1-2. Det er også et vilkår at idretten er godkjent av NIF. Dette innebærer normalt at aktiviteten må være organisert av et særforbund tilsluttet NIF. For oversikt over særforbund i NIF, se www.idrett.no.

Idrettsstyret kan godkjenne idretter som ikke organiseres av et særforbund. Før NIF tar stilling til om aktiviteten skal godkjennes som idrett skal eventuelle særforbund med sammenlignbar aktivitet gi en uttalelse. Dersom et idrettslag kun driver aktivitet som ikke er organisert i et særforbund, men også begynner med idrett som organiseres av et særforbund, må idrettslaget melde seg inn i dette. Formålet er å åpne for at nye idretter skal kunne tas opp i NIF i påvente av en eventuell fremtidig tilknytningsform på særforbunds nivå, og å møte ungdommen med et aktivitetstilbud som speiler interessene i den yngre generasjonen.

Bokstav b) stiller som krav at det søkende idrettslaget er selveiende, frittstående og med utelukkende personlige medlemmer.

Med «selveiende» menes at idrettslaget skal være en forening som selv eier sin formue, og at verken medlemmene eller andre utenforstående kan i kraft av eiendomsrett kan gjøre krav på andel i lagets formue. Dette innebærer at foreningsmedlemmene ikke kan

avvikle foreningen og fordele formuen i foreningen, tildele medlemmene utbytte eller annen avkastning. Idrettslaget kan heller ikke være eid av andre, f.eks. en bedrift.

Med «frittstående» menes at det er idrettslagets egne medlemmer som, gjennom lagets egne organer (årsmøtet, styret mv.), skal ha det avgjørende ord i lagets forhold. Frittstående idrettslag kan likevel ha bindinger til andre organisasjoner, og også være medlem av andre organisasjoner. Ved ev. regelverkskonflikt mellom det regelverk idrettslaget er pålagt gjennom sitt medlemskap i NIF og det regelverk det ev. måtte være pålagt gjennom medlemskap i en annen organisasjon, skal NIFs regelverk gå foran.

Idrettslaget er en juridisk person (rettssubjekt) som selv hefter for gjeld og som selv kan inngå avtaler. En «gruppe» i et idrettslag, f.eks. skigruppa eller f.eks. et «team»/trenings- og konkurransefelleskap, er ikke et selvstendig rettssubjekt, kun en del av idrettslaget. Eksempelvis er det idrettslaget som sådan, og ikke en særidrettsgruppe, som kan være medlem av et særforbund.

Ved vurderingen av om et idrettslag er selveiende og frittstående vil en rekke momenter av både praktisk, økonomisk og juridisk karakter spille inn. Det er ikke tilstrekkelig at idrettslaget formelt og juridisk oppfyller kriteriene. Dette må også gjenspeiles i de faktiske forhold, både administrativt, sportslig og økonomisk. Innenfor idretten vil kontrollen over den idrettslige aktiviteten stå sentralt i vurderingen av om idrettslaget er frittstående eller ikke, og her oppstiller NIFs lov strenge krav. Idrettslaget må som et minimum ha budsjetter og regnskaper som er atskilt fra andre rettssubjekter, og må også i praksis gjennomføre en separat økonomiforvaltning, atskilt fra andre rettssubjekter.

Idrettslaget skal bestå kun av «personlige medlemmer», dvs. at aksjeselskaper, andre foreninger osv. ikke kan oppnå medlemskap i et idrettslag, jf. § 10-4.

Bokstav c) fastslår at idrettslag skal overholde NIFs og andre overordnede organisasjonsledd lover, instruksjer og vedtak, se nærmere NIFs lov § 2-2.

Bokstav d) fastslår at idrettslag som søker opptak i NIF skal ha en lov som er i samsvar med lovnormen for idrettslag. Eventuelle tillegg til lovnormen må ikke være i motstrid med lovnormen eller NIFs lov. Idrettslaget vil f.eks. kunne ha bestemmelser om æresmedlemskap, klubbemblem ol. som kommer i tillegg til lovnormens bestemmelser. Idrettskretsen foretar den konkrete vurderingen av idrettslagets lov og avgjør om idrettslagets lov kan godkjennes eller ikke.

Bokstav e) stiller som krav for opptak at idrettslagets navn er i samsvar med NIFs forskrift om idrettslagsnavn. Formålet med forskriften er bl.a. å unngå at organisasjonsledd som del av avtaler med næringslivet tar navn som f.eks. inneholder betegnelsen på et bilmerke, et TV-selskap, en mobiltelefon osv. eller navn som kan forveksles med slike.

Bokstav f) krever at lag som søker opptak i NIF har gjort opp sine økonomiske forpliktelser til NIF og andre organisasjonsledd. Dette punktet gjelder for idrettslag som tidligere har vært medlem i NIF og som søker om gjenopptak. Med økonomiske forpliktelser siktes til kontingent, avgifter og eventuelle bøter ilagt etter NIFs lov §§ 11-1, 11-2 og § 11-7 (1) b) og c).

Kommentar til (3):

Opptak nektes når det foreligger «saklig grunn». Om det foreligger en saklig grunn til å nekte opptak vil bero på en konkret helhetsvurdering. Forarbeidene til lovendringen i 2011 uttaler bl.a. følgende: «*En saklig grunn vil kunne være dersom idrettslaget driver i strid med NIFs formålsbestemmelse. Videre vil det kunne foreligge en saklig grunn for nektelse ved eksempelvis manglende anlegg i et begrenset geografisk område, eller at befolkningsgrunnlaget i et geografisk område tilsier en begrensnig i antall klubber. I slike tilfeller av medlemsnekt kreves det at etablering av flere idrettslag påvirker aktivitetstilbudet i det aktuelle geografiske området*».

Eksempler på «særlige grunner» fra idrettskretsene/NIFs side har bl.a. vært at det nye idrettslaget ville undergrave eksistensen til to eksisterende idrettslag i samme geografiske område, at det nye idrettslaget ikke skulle drive aktivitet for egne medlemmer, men bare tilrettelegge for andre idrettslags aktiviteter, at anleggssituasjonen tilsier at det ikke kan etableres nye idrettslag i den aktuelle særidretten.

Et vedtak om avslag på opptak i NIF kan påklages, og idrettskretsen kan omgjøre sitt vedtak dersom klagen gir grunnlag for å endre standpunkt. Dersom idrettskretsen ikke omgjør sin beslutning, skal klage over manglende opptak sendes til NIF for endelig avgjørelse. Idrettsstyret har delegert klagebehandlingen til generalsekretæren.

Ved første gangs opptak er overholdelse av forskrift om idrettslagsnavn en betingelse for opptak. Et idrettslag kan således ikke tas opp som medlem dersom navnet ikke godkjennes. Det er kun ved endring av navn at det er mulig å klage særskilt over manglende godkjenning av navn.

Kommentar til (4):

Formålet med bestemmelsen er å stille grunnleggende kriterier for medlemskap i NIF. Skal idrettslaget kunne opptas som medlem må det drive en idrett som er godkjent av NIF og det må være medlem av det eller de særforbund som organiserer den/de aktuelle aktiviteten(e). Det er idrettslaget som sådan som søker medlemskap, og blir medlem av særforbundet, ikke den aktuelle særidrettsgruppen.

§ 10-2. Utmelding – Idrettslagets tap av medlemskap

- (1) Idrettslag som ønsker å tre ut av NIF, sender melding om dette til vedkommende idrettskrets og anses trådt ut av NIF 3 måneder etter at meldingen er mottatt av kretsen. Underretning om at lag skal utmeldes av NIF skal sendes til vedkommende idrettskrets 14 dager før lagets årsmøte behandler saken.**
- (2) Ved utmelding eller tap av medlemskap tilfaller idrettslagets eiendeler NIF eller formål godkjent av Idrettsstyret eller den Idrettsstyret gir fullmakt hvis det er ytet offentlig støtte/spillemidler til disse eiendeler.**
- (3) Dersom et idrettslag vesentlig misligholder sine medlemsforpliktelser, herunder oversitter rapporteringsfrist for organisasjonsdata fastsatt av Idrettsstyret, kan idrettskretsen etter å ha varslet idrettslaget og latt det få anledning til å uttale seg, beslutte at idrettslaget taper sitt medlemskap i NIF. Avgjørelsen kan påklages til Idrettsstyret. Klagefristen er 3 uker fra vedtak er mottatt. Klagen skal sendes til idrettskretsen, som eventuelt kan omgjøre vedtaket. Dersom vedtaket opprettholdes, sendes klagen til NIF innen 14. dager. Idrettskretsens vedtak trer ikke i kraft før klagefristen er utløpt, eventuelt når klagesaken er avgjort.**
- (4) Idrettslag som taper sitt medlemskap, kan etter søknad gjenopptas mot å betale den gjeninnmeldelsesavgift som Idrettsstyret til enhver tid fastsetter. Idrettslag som tidligere har blitt fratatt sitt medlemskap, kan av idrettskretsen ilegges inntil ett års karantene før gjenopptagelse.**

Kommentar til (1):

Et idrettslag kan melde seg ut av NIF frivillig, bli dømt til tap av medlemskap, bli oppløst som idrettslag eller tape medlemskapet pga. vesentlig mislighold av sine medlemsforpliktelser.

Ved frivillig utmelding av NIF kreves vedtak på idrettslagets årsmøte. Etter § 10-2 (1) 2. setning plikter idrettslaget å underrette idrettskretsen 14 dager før lagetets årsmøte skal behandle et forslag om utmelding.

Utmeldingen får virkning tre måneder etter at idrettskretsen har mottatt melding om utmeldingen. Idrettskretsene har krav på å få tilsendt kopi av årsmøtevedtaket.

Utmelding og tap av medlemskap innebærer at idrettslaget ikke lenger kan delta i konkurranser organisert av særforbund og idrettslag tilsluttet NIF. Idrettslaget vil fortsatt eksistere som en ordinær forening, men da uten medlemskap i NIF.

Kommentar til (2):

Et idrettslag kan tape sitt medlemskap i NIF ved vesentlig mislighold av lagetets medlemsforpliktelser. Dette kan for eksempel være hvis laget ikke lenger driver idrett, ikke er selveiende og frittstående, misligholder pålagt rapportering eller gir feilaktig informasjon, eller på annen måte bryter NIFs lov eller vedtak.

Lovutvalget har i sak 7/91 uttalt: «*En medlemsforpliktelse er en forpliktelse som følger som en konsekvens av klubbens medlemskap i NIF i henhold til bestemmelser i organisasjonens lover, vedtak på ting eller i styre som tinget eller styret ensidig har hjemmel til å pålegge medlemslagene. I den foreliggende saken har idrettslaget en betalingsforpliktelse overfor idrettskretsen som har sin bakgrunn i en disposisjon fra klubbens side overfor idrettskretsen (en erkjennelse fra klubben om at den vil betale revisorutgiftene). Saken er en sivilrettslig konflikt, som således ikke dreier seg om en medlemsforpliktelse.*»

Kommentar til (4):

Bestemmelsen gir et idrettslag anledning til å rette de forhold som begrunnet tapet av medlemskap og søke om nytt medlemskap. Et idrettslag kan også ilegges karantene, slik at det får anledning til å at det drives henhold til de krav idretten stiller, før nytt opptak vurderes.

§ 10-3. Representasjonsrett

- (1) Idrettslag får representasjonsrett i andre organisasjonsledd fra det tidspunkt det har vært medlem av NIF i seks måneder og de pålagte forpliktelser er oppfylt. Idrettslaget har da representasjonsrett etter antall dokumenterte medlemmer etter seks måneders virksomhet.**
- (2) Idrettslaget kan delta i konkurranser etter bestemmelsene i de særforbund laget er medlem av.**

Kommentar til (1):

Bestemmelsen har stått uendret siden vedtakelsen i 1990. Fra lovgrunnen i 1990 gjengis: «Bestemmelsen gjelder representasjonsrett i administrativ forstand». Det betyr at bestemmelsen omhandler demokratisk representasjon på årsmøter og ting. Retten til å delta i aktivitet og konkurrere avhenger av særidrettens kamp- og konkurranseregler, jf. (2).

Kommentar til (2):

Etter NIFs lov § 6-3 er særforbundene høyeste faglige myndighet på sin idretts område. NIF har derfor ikke kamp- og konkurranseregler i sitt lovverk, jr. likevel kapittel 11 og 12 som kan begrense retten til å delta i konkurranser. Det enkelte særforbund vedtar og

håndhever sine kamp- og konkurranseregler, herunder avgjør om/når et lag/en utøver er startberettiget (har rett til å konkurrere).

§ 10-4. Medlemskap i idrettslag

- (1) For at en person skal opptas i et idrettslag må vedkommende:**
 - a) akseptere å overholde idrettslagets og overordnede organisasjonsledds regelverk og vedtak,**
 - b) ha gjort opp eventuelle økonomiske forpliktelser til idrettslaget og andre organisasjonsledd i NIF.**
- (2) Medlemskap i idrettslag er først gyldig og regnes fra den dag kontingent er betalt.**
- (3) Styret i et idrettslag kan i særlige tilfeller nekte en person medlemskap. Før vedtak treffes, skal personen gjøres kjent med bakgrunnen for saken og gis en frist på 2 uker til å uttale seg. Vedtaket skal være skriftlig og begrunnet samt informere om klageadgang. Vedtaket kan påklages til idrettskretsen innen 3 uker etter at det er mottatt. Klagen skal sendes til idrettslagets styre, som eventuelt kan omgjøre vedtaket. Dersom vedtaket opprettholdes, sendes klagen til idrettskretsen innen 2 uker.**
- (4) Idrettsstyret eller den Idrettsstyret gir fullmakt kan, når det foreligger særlige forhold, flytte klagebehandlingen til en annen idrettskrets.**

Kommentar til (1):

Idrettslag er i utgangspunktet åpent for enhver som aksepterer å overholde idrettslagets og overordnede ledds regelverk og vedtak, og har gjort opp sine økonomiske forpliktelser til idrettslaget og andre organisasjonsledd i NIF. I sak 02/14 uttalte lovutvalget at bestemmelsen ikke kan fortolkes dit hen at et innvilget medlemskap kan settes til side dersom det etter opptaket blir kjent at medlemmet har uoppgjorte forpliktelser til andre organisasjonsledd.

Medlemskapet i idrettslaget er personlig. Det er kun personen som er innmeldt som blir medlem. Barns medlemskap i idrettslaget gir ikke foreldrene noen medlemsrettigheter. Uten eget medlemskap kan ikke foreldrene stemme på årsmøtet, de har ikke forslagsrett, og de er ikke valgbare.

Noen idrettslag har æresmedlemskap. Æresmedlemskap er ikke regulert i NIFs lov. Slike medlemmer har de samme rettighetene og pliktene som andre medlemmer med mindre noe annet fremgår av idrettslags egen lov. Idrettslaget kan, gjennom årsmøtevedtak, fastsette at æresmedlemskap skal være en egen kontingentkategori der det ikke betales kontingent.

Kommentar til (2):

Betaling av kontingent er ikke det avgjørende ved etablering av medlemskapet. Først må medlemmet tas opp. Dersom vilkårene for opptak er til stede og idrettslaget aksepterer å oppta vedkommende som medlem, vil betalingen av kontingent medføre at medlemskapet er inngått. Det følger videre av § 2-5 at for å ha stemmerett og være valgbar må man ha vært medlem i én måned. Det betyr i praksis én måned etter at kontingent er betalt.

Kommentar til (3):

Et idrettslags adgang til å nekte en person medlemskap etter søknad ble lovfestet på Idrettstinget 2011. Vedtaket var en lovfesting av tidligere ulovfestet rett. Idrettsstyret

begrunnet lovfestingen med følgende: «Det avgjørende må være om et opptak av enkeltmedlem vil kunne hindre at idrettslaget skal kunne realisere sitt formål og å kunne drive forsvarlig organisert aktivitet. Dersom den opptakssøkendes handlinger og adferd er av en slik art at det kan true foreningsforholdet og det kollektive formål knyttet til fellesskap, glede og idrettsutøvelse som den idrettslige virksomheten bygger på, vil det foreligge saklig grunn for nektelse». Videre uttalte Idrettsstyret: «Det samme gjelder der den opptakssøkendes nærstående handlinger og adferd er av samme art. I slike tilfeller skal det imidlertid mer til for å nekte medlemskap fordi man skal legge vekt på annet enn medlemmets egne handlinger».

Nektelse av opptak kan være en inngripende beslutning, og bestemmelsen inneholder derfor saksbehandlingsregler som er ment å sikre en god behandling av saken, samt gi den det gjelder en klageadgang.

Fra praksis vises til en avgjørelse fra 2010 hvor søknad om medlemskap ble avslått med den begrunnelse at søkerens nærstående handlinger var av en slik art at de truet foreningsforholdet og det kollektive formålet knyttet til medlemskap, glede og idrettsutøvelse som den idrettslige virksomheten bygger på.

Lovutvalget har i sak 12/06 og 08/12 angitt at brudd på dopingbestemmelsene kan være relevante forhold ved vurdering av å nekte opptak av medlem. I slike saker må det samtidig vurderes hvor alvorlig forholdet var og hvor lenge siden ilagt utelukkelse var ferdig sonet.

Hensyn til sikkerhet kan videre være et relevant forhold, for eksempel innen skyting, bueskyting og kampsport. Dersom en person er fradømt retten til å eie våpen, eller har voldsdommer, kan det være en saklig grunn til å nekte medlemskap.

Kommentar til (4):

Idrettskretsen er klageinstans ved nektelse av medlemskap i idrettslag og ved midlertidig fratagelse av medlemskap i idrettslag, jf. §§ 10-4 og 10-6. Samtidig er det en viktig oppgave for idrettskretsen å veilede idrettslagene i saker knyttet til NIFs regelverk og idrettslagets lov, også i de saker som knytter seg til §§ 10-4 og 10-6. Det kan være tilfeller der det er uheldig om idrettskretsen først veileder idrettslaget i håndteringen av en bestemt sak for deretter å vurdere klagen i samme sak. I slike tilfeller er det hensiktsmessig at Idrettsstyret kan flytte klagebehandlingen til en idrettskrets som ikke tidligere har vært involvert i saken. Myndigheten er delegert til generalsekretæren

§ 10-5. Registrering av medlemmer i idrettslaget

Alle idrettslag plikter å føre elektroniske medlemslister i idrettens nasjonale medlemsregister i tråd med forskrift gitt av Idrettsstyret.

Kommentar:

Plikten til å føre elektronisk medlemsregister ble vedtatt på Idrettstinget 2007, men trådte ikke i kraft før 1. januar 2014. NIFs generalsekretær er gitt fullmakt til å fastsette nærmere retningslinjer for den praktiske innfasingen i organisasjonen, jf. forskriftens § 10 om ikrafttreden

Registreringsplikten er meget viktig å overholde. Unnlattelse kan gi grunnlag for å stryke idrettslagets medlemskap i NIF, jf. § 10-2 (3).

Idrettsstyret ga følgende begrunnelse for innføring av registreringsplikten: «Organisasjonen har et opplagt behov for å kunne fordele rettigheter og økonomi med utgangspunkt i et sikkert datagrunnlag. Det bør være mulig å identifisere det enkelte medlem og vedkommendes relasjoner, slik at antall medlemmer i det enkelte forbund ikke inneholder dubletter (personer med mer enn ett medlemskap innenfor samme idrett).

Det vil være fordelaktig om belastningen på lokale og sentrale ledd blir minst mulig når man hvert år skal oppdatere data. I så måte bør en vurdere å basere seg på data medlemsorganisasjonene uansett oppdaterer i egne medlemsregistre. Det bør være mulig å kontrollere at de medlemskapene som oppgis er reelle og aktive medlemskap, f.eks. har betalt kontingent. Den årlige kontrollen bør forenkles, for eksempel slik at den årlige «Idrettsregistreringen» følger samme mal som «Elektronisk selvangivelse», dvs. at man sentralt sender ut en elektronisk oppdatert status til det enkelte organisasjonsledd med anmodning om kontroll og bekreftelse».

§ 10-6. Utmelding – Tap/fratakelse av medlemskap i idrettslag

- (1) Utmelding skal skje skriftlig og får virkning når den er mottatt.**
- (2) Idrettslaget kan frata medlemskap fra medlem som etter purring ikke betaler fastsatt medlemskontingent. Medlem som skylder kontingent for to år taper automatisk sitt medlemskap i laget og skal strykes fra lagets medlemsliste.**
- (3) Styret i et idrettslag kan i særlige tilfeller frata en person medlemskapet for en periode på inntil 1 år. Før vedtak treffes, skal vedkommende gjøres kjent med bakgrunnen for saken og gis en frist på 2 uker til å uttale seg. Vedtaket skal være skriftlig og begrunnet samt informere om klageadgang.**
- (4) Ved fratakelse av medlemskap kan den saken gjelder kreve at vedtaket behandles av ordinært/ekstraordinært årsmøte, og har rett til å være til stede ved årsmøtets behandling av saken. Kravet må fremsettes innen én uke etter at vedtaket er mottatt, og årsmøtet må deretter avholdes innen én måned.**
- (5) Ved fratakelse av medlemskap kan idrettslagets vedtak påklages til idrettskretsen innen 3 uker etter at vedtaket er mottatt. Klagen skal sendes til idrettslagets styre, som eventuelt kan omgjøre vedtaket dersom det er fattet av styret selv. Dersom vedtaket opprettholdes, sendes klagen til idrettskretsen innen 2 uker. Idrettslagets vedtak trer ikke i kraft før klagefristen er utløpt, eventuelt når klagesaken er avgjort. NIFs lov § 10-4 (4) gjelder tilsvarende.**

Kommentar til (1):

Utmelding skal skje skriftlig, men det er tilstrekkelig med utmelding per epost.

I sak 26/10 uttalte lovutvalget seg om rekkevidden av vedtak om innføring av ekstraordinær kontingent/avgift i idrettslag, og om et medlem kan melde seg ut av idrettslaget med den følge at vedkommende ikke plikter å innbetale den vedtatte ekstraordinære kontingenten/avgiften;

«Saken reiser grunnleggende spørsmål om når et medlem er forpliktet til å innbetale vedtatt kontingent/avgift.

I henhold til basis lovnorm for idrettslag § 4 skal medlemskontingenten fastsettes av årsmøtet og betales forskuddsvis. I henhold til regnskaps- og revisjonsbestemmelsenes § 3-1 skal regnskapsåret følge kalenderåret, og i henhold til § 3-3 skal årsregnskapet avgis innen 6 måneder etter utløpet av regnskapsåret. Idrettslag skal således gjennomføre årsmøte i første halvår, og på årsmøtet fatte vedtak om kontingentens størrelse for det påfølgende kalenderår.

Det følger av NIFs lov § 10-8 (2) at utmelding av idrettslag skal skje skriftlig og får virkning når den er mottatt. Et medlem kan således bringe medlemskapet til opphør med virkning fra det tidspunkt laget mottar en skriftlig utmelding.

Opphør av medlemskapet innebærer ikke et tilsvarende fritak for innbetaling av vedtatte kontingenter og avgifter.

Utmelding av idrettslag innebærer således ikke noe fritak for innbetaling av vedtatt ordinær kontingent/avgift eller rett til refusjon av innbetalt avgift

Et idrettslag kan med virkning for medlemmene på ekstraordinært årsmøte fatte vedtak om innbetaling av kontingent/avgift. Demokratisk fattede vedtak er gyldig for medlemmene, og medlemmene vil således være forpliktet til å innbetale den fastsatte ekstraordinære kontingenten/avgiften.

Det følger av ovenstående at et medlem som melder seg ut av et idrettslag før det gjennomføres ekstraordinært årsmøte for vedtak om innføring av ekstraordinær kontingent/avgift, ikke er forpliktet av vedtaket.»

Utmeldelse som finner sted etter vedtak om plikt til å innbetale den ekstraordinære kontingenten/avgiften, fritar ikke medlemmet fra plikten til å betale den vedtatte kontingenten/avgiften. Dette gjelder selv om utmelding skjer før kontingentens forfallstidspunkt.

Kommentar til (2):

Dersom et medlem ikke betaler kontingent etter puring, kan idrettslaget velge om medlemmet skal strykes eller ikke. Det kan være idrettslaget ønsker å gi vedkommende ytterligere mulighet til å betale kontingent, og utsette strykning av medlemmet. Dersom medlemmet imidlertid fortsatt ikke betaler kontingent ved neste kontingentinnkreving, har idrettslaget en plikt til å stryke medlemmet fra medlemslisten. Dette fordi både idrettslaget selv, og idretten generelt er avhengig av å ha et oppdatert og korrekt medlemsregister.

Loven sier at medlemskapet tapes «automatisk». Det innebærer at strykningen ikke forutsetter noe formelt vedtak i idrettslaget eller varsel til medlemmet. Like fullt tilsier god praksis at medlemmet bør varsles selv om det er ikke et vilkår for å kunne stryke medlemmet at varsel er sendt.

Andre virkninger av manglende betaling av medlemskontingenten fremgår av § 2-5 (1) med kommentarer.

Ønsker medlemmet å melde seg inn i idrettslaget igjen, eller i et annet idrettslag, er det et krav at skyldig kontingent blir betalt før opptak kan finne sted. Se nærmere § 10-4 (1) a).

NIFs lovutvalg har uttalt seg om medlemskontingent i blant annet sakene 05/2013, 05/2012 og 08/2012.

Kommentar til (3) – (6):

Se egen veileder om fratakelse av medlemskap.

§ 10-7. Idrettslagsallianse

(1) En idrettslagsallianse kan opprettes der det foreligger en særskilt grunn knyttet til organisering av idretten i laget. Allianse skal bestå av et allianseidrettslag og ett eller flere idrettslag. Allianse kan ikke bestå av mer enn ett idrettslag innen hver særiddrett.

- (2) Allianseidrettslaget og idrettslag(ene) må ha som formål å drive idrett organisert i NIF.**
- (3) Idrettslag i idrettslagsalliansen kan ikke drive mer enn én særiddrett.**
- (4) Idrettslag i en idrettslagsallianse plikter å benytte samme navn og logo som allianseidrettslaget, i tillegg til angivelse av idrett, og er i den forbindelse bundet av allianseidrettslagets lov og vedtak. Medlemmer i idrettslagene plikter å inneha medlemskap også i allianseidrettslaget.**
- (5) Etablering av en idrettslagsallianse samt opprettelse av nye idrettslag i alliansen krever samtykke fra Idrettsstyret.**
- (6) Oppløsning av en idrettslagsallianse med påfølgende sammenslutning av allianseidrettslaget og idrettslag(ene) til et ordinært idrettslag, krever vedtak med 2/3 flertall på berørte årsmøter. Sammenslutning av allianseidrettslaget med ett eller flere idrettslag i idrettslagsalliansen uten oppløsning av idrettslagsalliansen krever vedtak med 2/3 flertall på berørte årsmøter. Idrettslag i en idrettslagsallianse har ikke adgang til å tre ut av idrettslagsalliansen.**
- (7) Idrettsstyret kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra bestemmelsens første ledd. Før vedtak fattes skal Idrettsstyret innhente uttalelse fra vedkommende særforbund. Idrettsstyret kan gi forskrift til bestemmelsen, og kan delegerer sin myndighet etter denne bestemmelse.**

Kommentar:

Se egen veileder til NIFs lov § 10-7.